

Årsberetning for INATSISARTUT 2016

Årsberetning for INATSIARTUT 2016

Forsidebillede:

Arctic Winter Games fakkelløst foran Inatsisartuts bygning den 9. marts.

Udgivet af Bureau for Inatsisartut
Juli 2017

Fotos: Bureau for Inatsisartut, medmindre andet er oplyst.

Bureau for Inatsisartut · Postboks 1060 · 3900 Nuuk
ina@ina.gl · www.ina.gl

Indhold

*Formand for Inatsisartut
Lars-Emil Johansen*

*Next Step konference i Ilulissat
i perioden 8.-12. september*

Boldkast under kulturnatten

INATSIARTUT

1	Forord ved Formanden for Inatsisartut	6
2	Formanden og Formandskabet for Inatsisartut	8
3	Sammensætning af Inatsisartut	12
4	Særlige begivenheder	18
5	Nersornaat	28
6	§ 37 spørgsmål	34
7	Lovgivning om Inatsisartut	36
8	Ombudsmanden for Inatsisartut	38

Årsberetning for Inatsisartut 1.1. til 31.12.2016

Arctic Winter Games

Nersornaat i guld til formanden for Naalakkersuisut Kim Kielsen

Tilhører i Inatsisartutsalen

SAMLINGER

9	Samlinger	42
10	Spørgetime med Naalakkersuisut	44

UDVALG

11	Aktiviteter i udvalgene	46
12	Aktiviteter i Vestnordisk og Nordisk Råd	78

BUREAU FOR INATSIARTUT

13	Administration	84
14	Økonomi	88

Besøg ina.gl for uddybende informationer til denne årsberetning

Kapitel 1

Forord ved Formanden for Inatsisartut

Med Inatsisartutåret 2016 er vi nu halvvejs igennem denne valgperiode. Året 2016 har, ligesom de forgangne år, været et begivenhedsrigt år for Inatsisartut. Midt under efterårs-samlingen, i oktober, blev der dannet en ny koalition. Sådanne begivenheder påvirker ikke kun Naalakkersuisuts arbejde, men har også betydning for udvalgenes arbejde i Inatsisartut. I alt afholdtes 79 mødedage og Inatsisartut behandlede 108 beslutningsforslag fra medlemmerne af Inatsisartut samt 23 beslutningsforslag og 42 lovforslag fra Naalakkersuisut. Udvalgene afgav 126 betænkninger.

Der blev også taget beslutning om, under samlingerne, at forbedre indkvarteringsforholdene for medlemmerne, som ikke bor i Nuuk. Det er besluttet at arbejde for opførelsen af indkvarteringsboliger, som vil sikre medlemmerne af Inatsisartut forhold, som passer til nutidens behov.

Formandskabet har gennem flere år været udfordret på kravene til den eksisterende parlamentsbygning og de udviklingsmuligheder, som medlemmerne har efterspurgt. Der arbejdes fortsat på at skabe fysiske rammer, der er tilpasset til nutidens behov.

For at bidrage til udviklingen af debatformen i vores sam-

fund, har Formandskabet afholdt en konference i Ilulissat under temaet "alloriarneq tulleq (next step)". Formandskabet havde inviteret 55 deltagere for at debattere emnerne sprog, identitet og debatkultur. Det er formandskabets håb og forventning, at konferencen skaber grobund for, at der kan tænkes nyt og at der kan skabes en fremtid på tværs af de eksisterende holdninger og meninger.

En anden særlig begivenhed var Arctic Winter Games, som blev holdt i Nuuk i marts måned. Som Formand for Inatsisartut og som protektor for Grønlands idrætsforbund brugte jeg lejligheden til at sende en hilsen til de mange repræsentanter fra de arktiske lande, der deltog i legene. Alle udviste holdånd og gensidig respekt, hvilket var med til at knytte nye bånd henover vores vidstrakte arktiske region.

Mindst lige så international var den store konference Arctic Circle Forum, som fandt sted i Katuaq i maj. Konferencen blev afviklet i samarbejde med Naalakkersuisut og fokuserede på den økonomiske udvikling for befolkningerne i Arktis. Et højdepunkt under konferencen var overrækkelsen af Nersornaat i guld til den daværende islandske præsident Ólafur Ragnar Grímsson.

Nersornaat i guld blev også tildelt tidligere formand for Inatsisartut Ruth Heilmann i april og formand for Naalakkersuisut Kim Kielsen i september. Ved førstnævnte lejlighed blev også et portrætmaleri af den første kvindelige formand for Inatsisartut Ruth Heilmann afsløret. I oktober kunne portrættet af tidligere formand for Inatsisartut Josef Motzfeldt afsløres.

I 2016 gik to markante personligheder i Grønland bort. Den 24. oktober døde tidligere medlem af Landstinget Otto Steenholdt. Den 22. december døde billedkunstner og forfatter Bodil Kaalund, som har indskrevet sig i vores historie med sit oliemaleri om overrækkelsen af Hjemmestyreloven den 1. maj 1979. Maleriet er placeret ved Inatsisartutsalen.

Disse emner og mange andre vil du kunne læse mere om i denne årsberetning - jeg ønsker dig god læselyst.

Lars-Emil Johansen
Formand for Inatsisartut, Juni 2017

Kapitel 2

Formanden og Formandskabet for Inatsisartut

Formandskabets medlemmer 1.1.- 30.5.

Formand for Inatsisartut Lars-Emil Johansen (Siumut)

1. næstformand Agathe Fontain (Inuit Ataqatigiit)
2. næstformand Justus Hansen (Demokraterne)
3. næstformand Ane Hansen (Inuit Ataqatigiit)
4. næstformand Nikolaj Jeremiassen (Siumut)

Formandskabets medlemmer 30.5.-16.9.

Formand for Inatsisartut Lars-Emil Johansen (Siumut)

1. næstformand Agathe Fontain (Inuit Ataqatigiit)
2. næstformand Justus Hansen (Demokraterne)
3. næstformand Ane Hansen (Inuit Ataqatigiit)
4. næstformand Ineqi Kielsen (Siumut)

Formandskabets medlemmer 16.9.-31.10.

Ved begyndelsen af det nye Inatsisartutår den 16. september blev følgende medlemmer valgt:

Formand for Inatsisartut Lars-Emil Johansen (Siumut)

1. næstformand Agathe Fontain (Inuit Ataqatigiit)
2. næstformand Justus Hansen (Demokraterne)
3. næstformand Ane Hansen (Inuit Ataqatigiit)
4. næstformand Ineqi Kielsen (Siumut)

Formandskabets medlemmer 31.10.-31.12.

Formand for Inatsisartut Lars-Emil Johansen (Siumut)

1. næstformand Ane Hansen (Inuit Ataqatigiit)
2. næstformand Ineqi Kielsen (Siumut)
3. næstformand Mimi Karlsen (Inuit Ataqatigiit)
4. næstformand Randi V. Evaldsen (Demokraterne)

Inatsisartut vælger jf. § 3 i Forretningsorden for Inatsisartut efter nyvalg og ved begyndelsen af hvert Inatsisartutår en formand og fire næstformænd, som tilsammen udgør Formandskabet for Inatsisartut.

Formandskabet repræsenterer Inatsisartut både eksternt og internt i Inatsisartut, og varetager planlægningen og tilrettelæggelsen af samlingerne og arbejdsprocesserne i Inatsisartut generelt.

Formandskabets arbejdsopgaver vedrører især planlægningen og afviklingen af Inatsisartuts samlinger. Formandskabet evaluerer løbende afviklingen af samlingerne med henblik på at højne og fremme den politiske proces.

Rejseudgifter i kr.
Orienteringsrejser og -møder
Udvalgsmøder

2013	2014	2015	2016
58.184 ¹	574.356 ¹	242.739 ¹	432.993 ¹
2	3	2	2
14	20	22	32

Kontaktudvalgsmøde med Folketingets Præsidium

I perioden 27.-29. juni mødtes Formandskabet for Inatsisartut og Folketingets Præsidium til deres årlige kontaktudvalgsmøde, der finder sted skiftevis i Grønland og Danmark. Til kontaktudvalgsmøderne udveksles parlamentariske erfaringer og emner af fælles interesse drøftes. Folketinget er vært ved næste kontaktudvalgsmøde i sensommeren 2017.

Fra Danmark blev det oplyst, at der er indført flagdage for Grønland og Færøerne på deres nationaldage.

Der planlægges en renovering af Folketingets slotsplads for at skabe større sikkerhed omkring adgangsforholdene til Folketinget.

Der er som noget nyt åbnet op for muligheden for borgerdrevne forslag, hvis der kan samles 50.000 underskrifter.

Fra Grønlands side blev der oplyst om forårssamlingen og de sager, der har været på dagsordenen, herunder tanker og planerne om en ny parlamentsbygning og nye

¹ Inklusiv administrationsudgifter

Vestnordisk parlamentsformænds sommermøde 22.-24. juni

Island var vært ved det vestnordiske parlamentsformænds sommermøde mellem Altingets formand Einar K. Guðfinnsson, Lagtingets formand Páll á Reynatúgvu, og 1. næstformand for Inatsisartut Agathe Fontain. Mødet blev afholdt i Ísafjörður i dagene fra den 22. til den 24. juni.

På mødet orienterede formændene om den politiske udvikling i landene. Særligt aktiviteter i Vestnordisk Råd blev drøftet, herunder arbejdet for en vestnordisk frihandelsaftale samt demokrati i Arktis, herunder "Arctic Parliamentary Network" og Vestnordisk Råds ansøgning om observatør status i Arktisk Råd.

Altingets formand Einar K. Guðfinnsson, 1. næstformand for Inatsisartut Agathe Fontain og Lagtingets formand Páll á Reynatúgvu.

Tur til "Navigators Rock" ved Kangerlussuaq i forbindelse med kontaktudvalgsmøde 27.-29. juni.

indkvarteringsboliger til medlemmerne. Herudover blev der givet en generel orientering omkring Grønlands økonomi, fiskeriområdet og råstofområdet.

Kontaktudvalget drøftede ligeledes problematikken, at drøftelse af generelle arktiske forhold ofte sker uden deltagelse af parlamentarikere fra de arktiske lande.

Mødet blev med kort varsel flyttet til Ilulissat, pga. dårligt vejr i Umannaq, hvor det oprindeligt skulle have fundet sted. På kontaktudvalgsmødet var Formandskabet repræsenteret ved Lars-Emil Johansen, Agathe Fontain og Ane Hansen. Fra Ilulissat var der sejlads med Grønlands Kommandos skib Knud Rasmussen til Qasigiannuguit med besøg på fiskefabrik, museum og i kommunen.

Next Step konference Ilulissat 8.-12. september

Inatsisartut havde på finansloven 2016 afsat 1,5 mio.kr til afholdelse af en konference under temaet "Next Step".

Temaet for konferencen var sprog, identitet og debatkultur. Konferencen var tænkt som et bidrag til at afdække grundlaget for debatkulturen med henblik på at skabe opmærksomhed om behovet for en bedre debatkultur både i Inatsisartut og samfundet generelt.

Konferencen tog historisk afsæt i konferencen "Holsteinsborg 1970". Dengang drøftede man emner gennem 14 dage, som skulle blive af væsentlig betydning for udformningen af det kommende hjemmestyre. Det var emner såsom indførslen af skat i Grønland, sprogets rolle, børneopdragelse, skabelsen af politiske organer i Grønland. Konferencen blev afsluttet med en resolution, der blev udsendt, ligesom der blev udgivet et hæfte om konferencen.

"Next Step 2016" blev planlagt som mere end blot en gentagelse af konferencen fra 1970. Der blev drøftet emner som behovet for en bedre debatform, samfundsværdier og "det der hæmmer os", foruden forholdet til kolonitiden samt blandt andet muligheden for styrkelse af Grønlands kultur og hvordan de unge kan bidrage til dette.

Der var 55 deltagere tilmeldt til konferencen med 16 oplægsholdere, der kom fra nær og fjern. Konferencen blev afholdt på grønlandsk. Mødedeltagerne overrakte efterfølgende Formanden for Inatsisartut et slutdokument fra konferencen til Inatsisartut, og der blev udtrykt stor tilfredshed med konferencen.

Next Step konference i Ilulissat i perioden 8.-12. september.

Kapitel 3

Sammensætning af Inatsisartut

Mandatfordeling

Siumut 11

Inuit Ataqatigiit 11

Demokraterne 4

Partii Naleraq 2

Atassut 2

Løsgænger 1

Orlov og midlertidigt fravær

Flere medlemmer af Inatsisartut har fået bevilget orlov, mens de varetager hvervet som medlem af Naalakkersuisut. Herudover bevilger Formandskabet i visse tilfælde enkelte medlemmer orlov i en nærmere afgrænset periode. Under orloven indtræder en stedfortræder. Stedfortræderen er den person på valglisten, som har fået flest stemmer i forhold til den sidste person, som kom i Inatsisartut.

Opgørelse over orlov og midlertidigt fravær

Siumut	
Anders Olsen	16.-20.9.
Doris Jakobsen	1.1.-31.12.
Jess Svane	6.-10.10.
Karl-Kristian Kruse	1.1.-23.5.
Martha Lund Olsen	1.1.-31.12.
Nikolai Jeremiassen	6.-9.5. / 23.5.-31.10.
Vivian Motzfeldt	27.5.-3.6. / 19.-21.11.

Inuit Ataqatigiit	
Agathe Fontain	13.-23.5. / 26.10.-31.12.
Aaja Chemnitz Larsen	1.1.-31.12.
Ane Hansen	14.-17.10.
Aqqaluaq B. Egede	14.-19.5. / 31.10.-31.12.
Hans Aronsen	16.9.-27.10.
Mimi Karlsen	8.-15.4. / 28.10.
Múte B. Egede	31.10.-31.12.

Demokraterne	
Justus Hansen	14.-22.10.
Nivi Olsen	1.1.-31.10.
Randi V. Evaldsen	1.1.-31.10.
Tillie Martinussen	22.-28.9.

Partii Naleraq	
Hans Enoksen	31.10.-31.12.
Atassut	
Knud Kristiansen	1.1.-31.10.
Mala Høy Kuko	1.1.-31.10.

Opgørelse over suppleanter

Inuit Ataqatigiit	
Bendt B. Kristiansen	31.10.-31.12.
Debora Kleist	16.9.-31.12.
Kelly Berthelsen	16.9.-31.12.
Villy Olsvig	31.10.-31.12.
Demokraterne	
Poul Hansen	1.1.-31.10.
Tillie Martinussen	1.1.-31.10.
Partii Naleraq	
Henrik Fleischer	31.10.-31.12.
Atassut	
Siverth Karl Heilmann	1.1.-31.10.
Steen Lynge	1.1.-31.10.

Medlemmer som udtrådte af Inatsisartut (nedlæggelse af mandatet)

Inuit Ataqatigiit	
Naaja H. Nathanielsen	1.8.

Medlemmer af Inatsisartut pr. 31. december 2016

Siumut

Lars-Emil
Johansen

Kim Kielsen

Anders Olsen

Ineqi Kielsen

Jens
Immanuelson

Jens-Erik
Kirkegaard

Jess Svane

Karl-Kristian
Kruse

Laura Táunâjik

Nikolaj
Jeremiassen

Vivian
Motzfeldt

Inuit Ataqtigiit

Ane Hansen

Bendt
B. Kristiansen

Debora Kleist

Hans Aronsen

Iddimangiiu
Bianco

Kalistat Lund

Kelly
Berthelsen

Mimi Karlsen

Peter Olsen

Sara Olsvig

Villy Olsvig

Demokraterne

Justus Hansen

Michael Rosing

Nivi Olsen

Randi Vestergaard Evaldsen

Partii Naleraq

Anthon Frederiksen

Henrik Fleischer

Atassut

Knud Kristiansen

Mala Høy Kuko

Løsgænger

Per Rosing-Petersen

Kapitel 4

Særlige begivenheder

Den 24. januar

Inatsisartut har siden 2001 holdt åbent hus under Kulturnatten, hvor borgerne igen havde mulighed for at få et indblik i Inatsisartut.

Den 9. februar

Formanden for Inatsisartut mødtes med Præsident for Nordisk Råd Henrik Dam Kristensen og medlem af Folketinget for Færøerne Sjørður Skaale.

Den 4. marts

Formanden for Inatsisartut mødtes med kultur- og kirkeminister Bertel Haarder.

Den 8. marts

Formanden for Inatsisartut overrakte medaljer for Arctic Winter Games i disciplinen "Dene Games" i USK.

Den 9. marts

I sin egenskab som protektor for Grønlands Idrætsforbund (GIF) påtog Formanden for Inatsisartut sig opgaven som frivillig chauffør som en del af "Special Guest Services", som skulle sikre gode forhold for VIP's før og under afviklingen af Arctic Winter Games.

Den 7. april

Formanden for Inatsisartut åbnede Jens Kromann udstillingen i Katuaq.

Den 29. april

I forbindelse med overrækkelsen af Nersornaat i guld til tidligere formand for Inatsisartut Ruth Heilmann, blev også et portrætmaleri af hende afsløret. Kunstneren bag maleriet er Tikkili Pjettursson.

Den 17. maj

Formanden for Inatsisartut holdt en tale på Arctic Circle Forum i Katuaq.

Den 19. maj

Formanden for Inatsisartut mødtes med Minister of State, Prime Minister's Office & Ministry of Manpower & Deputy Government Whip fra Singapore Mr. Sam Tan Chin Siong.

Den 19. maj

Formanden for Inatsisartut mødtes med Minister for Erhverv, Arbejde og Havne Martin Günthner fra den tyske delstat Bremen.

Den 13. juni

En delegation fra Folketinget gæstede Nuuk i forbindelse med Folketingets årlige orienteringsrejse til Grønland. Delegationen bestod af følgende personer: Orla Hav (S), Magnus Heunicke (S), Marie Krarup (DF), Christian Langballe (DF), Lotte Rod (RV), Torsten Schack Pedersen (V), Jacob Mark (SF) og Henrik Dahl (LA).

Den 31. august

Medlemmer af Inatsisartut mødtes med Grønlandsudvalget fra Folketinget i Inatsisartut. Fra Inatsisartut deltog Tillie Martinussen, Michael Rosing, Steen Lyng og Aqqaluaq B. Egede. Fra Folketingets Grønlandsudvalg deltog Aaja Chemnitz Larsen (IA, delegationsleder), delegationsleder, Peter Juel Jensen (V), Torsten Schack Pedersen (V), Carsten Bach (LA), Karin Gaardsted (S), Flemming Møller Mortensen (S), Troels Ravn (S), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Christian Juhl (EL), Roger Matthiesen (ALT) og Karsten Hønge (SF). Derudover deltog rigsombudsmand Mikaela Engell.

Den 13. september

Formanden for Inatsisartut mødtes med den indiske ambassadør i Danmark Rajeev Shahare.

Den 21. september

Formanden for Inatsisartut mødtes med den norske ambassadør i Danmark Ingvard Havnen.

Den 23. september

Formanden for Inatsisartut kunne fejre sin 70 års fødselsdag. I den forbindelse afholdt formandskabet en reception for Formanden i Hans Egedes Hus.

Den 29. september

Formanden for Inatsisartut hilste sammen med medlemmer af Inatsisartut på repræsentanter for Sri Chinmoy Peace Run udenfor Inatsisartut bygningen. Fredsløbet bestående af ni løbere fra otte lande var kommet til Grønland for første gang. Løbet blev indstiftet af den spirituelle indiske leder Sri Chinmoy. Hans idé var, at løbere med faklen skal bære budskabet om fred ud i verden.

Den 26. oktober

Formanden for Inatsisartut afslørede et portrætmaleri af tidligere formand for Inatsisartut Josef Motzfeldt.

Den 11. november

Formanden for Inatsisartut mødtes med den australske ambassadør i Danmark for Danmark, Island og Norge Damien Miller.

Nekrolog

Den 24. oktober udtalte formanden for Inatsisartut Lars-Emil Johansen følgende mindeord om tidligere medlem af Landstinget Otto Steenholdt:

"Det var en pludselig og trist nyhed at erfare, at tidligere medlem af Landsrådet og Landstinget og mange årigt medlem af folketinget Otto Steenholdt, var afgået ved døden, kort efter sin 80 års fødselsdag, som ellers ikke gav anledning til at tænke andet end, at han skulle blive mange flere år blandt os endnu.

Otto Steenholdt har været en nær politisk kollega gennem mange år.

Ottos politiske styrke kom ud af hans opvækst og uddannelse. Otto havde en nær indføling med det fangersamfund som han voksede op i. Han valgte at tage en læreruddannelse, som givetvis har givet ham den dannelsesrejse der gjorde, at han kombinerede disse livserfaringer i sit politiske virke, til en realpolitisk tankegang.

At skrive mindeord over Otto Steenholdt, der blev 80 år, kan ikke undgå at blive et tilbageblik i landets nyere parlamentariske historie, som vi desværre fortæller hinanden for sjældent.

Otto Steenholdt var en del af den generation af unge politikere, der blev valgt ind i Grønlands Landsråd ved valget i april 1971. Han var en markant stemme, der forsvarede vore kulturelle værdier samt fællesskabet med Danmark. Hans kendetegn som politiker var stor veltalenhed og en skarp argumentationsform – i alle de politiske organer, han var blevet valgt til.

Som søn af en fanger og som byggedreng var Otto i usædvanlig grad et naturmenneske, der elskede at gå på jagt. Efter at han flyttede til Danmark, sammen med sin danske kone Hanne og sin øvrige familie, kom han således hvert år til Nuuk i rensdyrsæsonen, for at gå på jagt og for at samle vinterforråd af grønlandsk mad, som han satte stor pris på.

Otto Steenholdt var en af de markante skikkelser, der satte sit præg på den nyere grønlandske historie. Som medstifter af partiet var han således en naturlig arvtager af formandsposten for Atassut, da partiets førstemand, Lars Chemnitz takkede af.

Som partiformand for Atassut var han en stærk oppositionsleder, der ikke var tilbageholdende med, at medvirke i konstruktive løsninger gennem kompromisser. Det skete blandt andet ved indførelse af hjemmestyret og ved Grønlands udmeldelse fra det daværende EF.

Steenholdt var en glad og folkelig politiker, som derfor havde mange venner og bekendte, både herhjemme som i Danmark.

Otto var tildelt Dronningens ridderkors af 1. grad og Grønlands hjemmestyres fortjenstmedalje "Nersornaat" i sølv og guld.

Æret være hans minde."

Otto Steenholdt
Maleri af Tikkili Pjettursson,
2001

Nekrolog

Den 3. januar 2017 udtalte formanden for Inatsisartut Lars-Emil Johansen følgende mindeord om billedkunstner og forfatter Bodil Kaalund:

"Bodil Kaalund døde den 22. december i Kongens Lyngby hvor hun boede. Hun blev 86 år.

En stor ildsjæl for grønlandsk kunst og kulturliv er gået bort. Bodil Kaalund har om nogen gennem mange år bidraget med at formidle den ældre og nyere historie om Grønlands kunst og at skaffe hjemsteder for kunsten i Grønland, hvad enten det var som bøger eller fysiske installationer eller steder for kunsten.

Vi kender alle de smukke gobeliner af Hans Lynges værker, som hænger på rådhuset i Nuuk, som blev realiseret med hendes kyndige vejledning og som dagligt glæder kommunalbestyrelsen i deres arbejde. I Inatsisartut hænger hendes kendte værk fra 1989, med skildringen af Dronningens overdragelse af hjemmestyreløven i 1979. Og samme år som hjemmestyret blev indført, i maj 1979, udgav hun sin første bog om Grønlands kunst som den første af sin art, og som i 2011 blev fulgt af en opdateret og ajourført udgave med nutidens kunstnere. Ligesom hun også var initiativtager til oprettelsen af det grafiske værksted som vi i dag kender som kunstsolen. Og hun arbejdede utrætteligt til det sidste, på at formidle grønlandsk kunst i nord og ikke mindst i det danske kulturliv. Hun er også en af initiativtagerne og var den stærke drivkraft til etableringen af Nationalgalleri for Kunst. Hun skabte broer mellem den grønlandske kunst og de danske og nordiske kulturinstitutioner.

Hans Lyngge skrev i 1979 i sit forord til bogen om Grønlands kunst følgende om Bodil:

"Mange kunstnere har gennem tiderne slået deres navn fast i Grønland, folk som Harald Moltke, Emanuel Petersen og Gitz-Johansen. Bodil Kaalund har ikke som de nævnte bygget sin egen kunst på Grønland, men hendes besøg deroppe blev på en helt anden afgørende måde. Hun forstod den menneskelige side af sagen og fik lyst til at bringe den grønlandske kunst frem og formidle den, så den blev forstået som det udtryk for folkesjælen den er."

Bodil Kaalund fik tildelt Hjemmestyrets Kulturpris i 2000 og Nersornaat i sølv i 2006.

Vi vil savne Bodil Kaalund som en stor inspirator, når det gælder faglig og kompetent formidling af den grønlandske kunst og den viden og det netværk hun gennem tiderne har opsamlet omkring den grønlandske kunst. Hun har efterladt os værdifuld viden om kunsten, som vi vil nyde godt af fremover. Hun var i særdeleshed utrættelig i sit arbejde for kunsten i Grønland ud over sit virke som maler og forfatter i Danmark.

Æret være hendes minde."

Bodil Kaalund

Kapitel 5

Nersornaat

Tildelte guldmedaljer	Overrakt
Ruth Heilmann	29. april
Ólafúr Ragnar Grímsson	19. maj
Kim Kielsen	17. september

Tildelte sølvmedaljer	Overrakt
Boas Boassen	6. juni
Ussarqak Qujaukitsoq	9. august
Erik Bjerregaard	8. september

Grønlands Selvstyres fortjenstmedalje Nersornaat blev indstiftet i forbindelse med Hjemmestyrets 10 års jubilæum i 1989. Medaljen er Selvstyrets fornemmeste anerkendelse, og medaljen kan tildeles personer, der i en længere periode og i væsentlig grad har ydet en fortjenstfuld indsats for Grønland, herunder grønlandsk sprog, kultur og anseelse. Formandskabet for Inatsisartut træffer beslutning om tildeling af medaljer. Medaljen tildeles enten i guld eller i sølv. Medalje i guld uddeles højst én gang årligt. Medalje i sølv uddeles højst fem gange årligt. I særlige tilfælde kan Formandskabet fravige dette antal.

Bestemmelser for Nersornaat

§ 1

Medaljen betegnes Nersornaat.

§ 2

Medaljens udformning fremgår af vedlagte bilag. Medaljen bæres i et rødt og hvidt silkebånd knyttet som dansk ordensbånd. Det røde og hvide silkebånd er udformet som det grønlandske flag.

§ 3

Medaljen tildeles af formandskabet for Inatsisartut. Inden tildeling konsulteres Nalaakkersuisut. Tildeling kan ske uden indstilling. Formandskabet kan uddelegere overrækkelsen til et medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut.

§ 4

Medaljen kan tildeles danske og udenlandske statsborgere, der i en længere periode og i væsentlig grad har ydet en fortjenstfuld indsats for Grønland, herunder grønlandsk sprog, kultur og anseelse.

§ 5

Medaljen uddeles i guld og sølv.

Medalje i guld uddeles højst 1 gang årligt. Medalje i sølv uddeles højst 5 gange årligt.

I særlige tilfælde kan formandskabet fravige dette antal. Medalje i guld skal tilbageleveres ved modtagerens død, mens medalje i sølv ikke skal tilbageleveres. Såfremt medalje i guld ikke tilbageleveres, kan der kræves erstatning efter formandskabets nærmere bestemmelse.

Sammen med medaljen modtager medaljemodtageren et diplom. Diplomet kan indeholde en begrundelse for tildelingen. Diplomet underskrives af formanden for Inatsisartut.

§ 6

Når nogen, hvem medaljen er tildelt, gør sig skyldig i forhold, som ville have udelukket den pågældende fra at få medaljen tildelt, kan medaljen fratages den pågældende efter formandskabets nærmere bestemmelse.

§ 7

Medaljen kan uden særskilt tilladelse bæres alene eller sammen med danske og udenlandske ordner og medaljer. Medaljen bæres på venstre side af brystet, jfr. også herved Kongehusets vejledning om bæring af dekorationer.

Således vedtaget af
Formandskabet for
Inatsisartut:

Nuuk, den 8. marts 2010

Josef Motzfeldt
Formand for Inatsisartut

/

Ellen Kolby Chemnitz
Generalsekretær

Den 29. april:

Tidligere formand for Inatsisartut Ruth Heilmann fik tildelt en Nersornaat i guld som anerkendelse for sit mangeårige politiske arbejde.

Den 19. maj:

Islands præsident Ólafur Ragnar Grímsson fik tildelt en Nersornaat i guld som en anerkendelse af Præsidenten, som ven af Grønland.

Den 6. juni:

Bygdebestyrelsesformand for Kuummiut Boas Boassen fik tildelt en Nersornaat i sølv som anerkendelse for sin indsats i lokalsamfundet.

Den 9. august:

Ussarqak Qujaukitsoq fik tildelt en Nersornaat i sølv som anerkendelse for blandt andet sit engagement i sælskindkampagnen i 1980'erne, i ICC, i kampen om Uummannaq (Dundas) og i spørgsmålet om B-52 bombeflyet der styrede ved Thule i 1968.

Den 8. september:

Erik Bjerregaard fik tildelt en Nersornaat i sølv som anerkendelse for sit mangeårige virke i erhvervslivet forankret i lokalsamfundet.

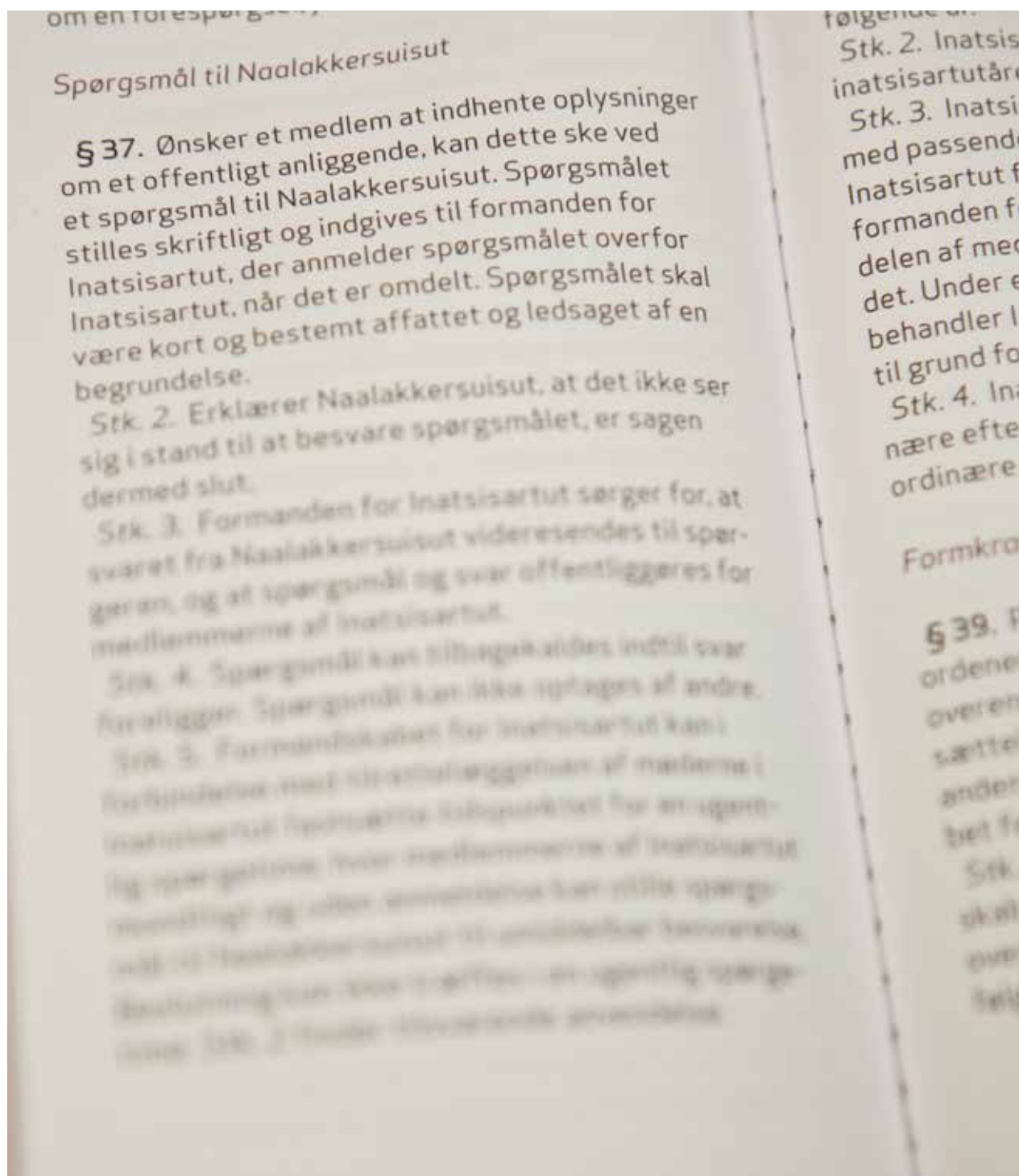

Den 17. september:

Formand for Naalakkersuisut Kim Kielsen fik tildelt en Nersornaat i guld som anerkendelse for sit mangeårige politiske arbejde og som Formand for Naalakkersuisut.

Kapitel 6

§ 37 spørgsmål

I henhold til § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut kan et medlem indhente oplysninger om et offentligt anliggende ved et spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålet stilles skriftligt og indgives til Formanden for Inatsisartut, der anmelder spørgsmålet over for Inatsisartut, når det er om-delt. Spørgsmålet skal være kort og bestemt affattet og ledsaget af en begrundelse.

Siden 2012 har partierne fremsat følgende antal § 37 spørgsmål:

Parti	2012	2013	2014	2015	2016
Siumut	170	55	72	83	63
Inuit Ataqatigiit	48	97	76	119	72
Demokraterne	32	76	35	19	29
Partii Naleraq	-	-	2	76	71
Atassut	19	24	10	5	24
Kattusseqatigiit Partiiat	26	-	-	-	-
Partii Inuit	-	0	0	-	-
Løsgænger	-	-	-	-	24
I alt	295	266	195	302	283

Kapitel 7

Lovgivning om Inatsisartut

Inatsisartut og dets virke er reguleret gennem lovgivning. Oplistingen giver en oversigt over den relevante lovgivning.

Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953

Lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre

Forretningsorden for Inatsisartut af 12. november 2010 med ændringer af 22. september 2011, 29. maj 2012, 28. maj 2015, og 1. juni 2016

Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 12 af 29. november 2013

Landstingslov nr. 1 af 31. maj 2001 om økonomisk tilskud til politisk arbejde, som ændret ved Landstingslov nr. 11 af 15. april 2003, Landstingslov nr. 1 af 12. maj 2005, Landstingslov nr. 8 af 1. juni 2006, Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2009, Inatsisartutlov nr. 25 af 18. november 2010, og Inatsisartutlov nr. 4 af 3. juni 2015

Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landsstyret m.v. som ændret ved Landstingslov nr. 1 af 27. marts 2006, Landstingslov nr. 8 af 1. juni 2006, Inatsisartutlov nr. 2 af 15. april 2011, Inatsisartutlov nr. 3 af 3. juni 2015 og Inatsisartutlov nr. 10 af 6. juni 2016

Inatsisartutlov nr. 15 af 22. november 2011 om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber

Landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999 om Grønlands Hjemmestyrets budget, som ændret ved Landstingslov nr. 1 af 23. maj 2000, Inatsisartutlov nr. 2 af 16. november 2009, og Inatsisartutlov nr. 19 af 11. november 2015 Inatsisartutlov nr. 18 af 9. november 2016

Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber

Landstingslov nr. 6 af 13. maj 1993 om landsstyremedlemmers ansvarlighed, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 16 af 22. november 2011

Kapitel 8

Ombudsmanden for Inatsisartut

Ombudsmanden orienterede i beretningen for 2015 om sin gennemførelse af tre inspektioner og sin intention om fremadrettet at gennemføre fire inspektioner om året, uanset, at inspektionerne kræver en del ressourcer. Ombudsmanden er således tilfreds med at have gennemført fem inspektioner i 2016. Inspektionerne fordelte sig med to inspektioner af Meeqqat Angerlarsimaffiat og Meeqqat Angerlarsimaffiats Handicap-satellit i Uummanaq, Angerlarsimaffik Isikkivik i Sisimiut, en inspektion af Sungiusarfik Aaqa i Nuuk samt en såkaldt OPCAT-inspektion i henhold til Ombudsmandens varetagelse af opgaven som den nationale forebyggende mekanisme i henhold til valgfri protokol af 18. december 2002 til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. OPCAT-inspektionen fandt sted på den lukkede afdeling af Angerlarsimaffik Isikkivik i Sisimiut.

Ombudsmanden orienterede i beretningen om at have egen driftssager vedrørende de grønlandske kommuners anbringelser af børn og unge uden for hjemmet med særlig fokus på de sager, hvor en anbringelse oprindelig er sket med samtykke, men hvor samtykket efterfølgende er blevet trukket tilbage.

I august besluttede Ombudsmanden at lukke sin undersøgelse af Kommune Kujalleqs sager om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet. Det skete efter at et tilsynsbesøg i kommunen fra selvstyrets tilsynsenhed bl.a. havde afdækket væsentlige problemer i netop denne type sager, hvilket fik kommunen til at tilkendegive en intention om at gennemgå samtlige anbringelsessager for at rette op på problemerne. Derfor mente Ombudsmanden ikke længere, at det tjente noget formål at bruge ressourcer på at undersøge disse sager yderligere. Ved indstillingen kunne det konstateres, at Ombudsmanden hverken havde modtaget akterne i kommunens ti konkrete anbringelsessager, som Ombudsmanden syv måneder forinden havde anmodet om at måtte modtage, eller supplerende oplysninger om kommunens akutanbringelser, som Ombudsmanden havde ventet på i otte måneder. Ombudsmanden udtrykte ved afslutningen sin utilfredshed med, at kommunens medvirken til undersøgelsen havde været præget af så stor sendrægtighed. Ombudsmanden orienterede Lovudvalget for Inatsisartut, Formanden for Naa-

Ombudsmandens årsberetning offentliggøres på ombudsmandens hjemmeside www.ombudsmand.gl. Årsberetningen indeholder udover bl.a. sager af almindelig interesse endvidere artikler, der berører forskellige problemstillinger, som Ombudsmanden har beskæftiget sig med i det pågældende år.

lakkersuisut og Departementet for Familie, Sociale Anliggender, Ligestilling og Justitsvæsen om sin beslutning. Ombudsmandens undersøgelse af anbringelsessager i de tre øvrige kommuner pågår fortsat.

Ombudsmanden orienterede i Inatsisartuts beretning for 2015 om sin deltagelse i en rejse i Nordvestgrønland sammen med Center for Arbejdsskader, Arbejdstilsynet, Rets hjælpen IKIU og Børnerettighedsinstitutionen MIO. Efter samme koncept deltog Ombudsmanden i 2016 i en rejse til Nordvestgrønland til Qeqqata Kommunia og Qaasuitsup Kommunia sammen med Center for Arbejdsskader, Arbejdstilsynet og Rigsombudsmanden i Grønland. Turen foregik med skib op langs Grønlands Vestkyst fra Nuuk til Saqqaq og tilbage sydpå igen med stop i 19 byer og bygder undervejs. I alt henvendte 37 personer sig for at få vejledning om muligheden for at klage til Ombudsmanden. Emnerne for henvendelserne spændte vidt. Gennemgående var der dog især mange henvendelser vedrørende lejeboliger, økonomisk hjælp, førtidspension og myndighedernes manglende svar på borgernes henvendelser. Ombudsmanden har generelt oplevet en stigning i antallet af klager fra området efter besøget.

En stigning i antallet klager var ikke et mål med Ombudsmandens deltagelse i rejsen, men det er tilfredsstillende, at stigningen tilsyneladende er et udtryk for, at kendskabet til muligheden for at klage til Ombudsmanden er blevet udbredt både gennem de personlige møder med borgere og gennem det informationsmateriale, der blev udlevet under turen. Ombudsmanden var således også i 2016 meget tilfreds med udbyttet af rejsen og planlægger i 2017 deltagelse i en tilsvarende fællesrejse til i Sydgrønland.

Kapitel 9

Samlinger

Oversigt over samlingerne siden 2014

Ekstraordinær samling I 2014	1 mødedag den 27. januar.
Forårssamling 2014	30 mødedage fra den 18. marts til den 5. juni.
Efterårssamling 2014	2 mødedage fra den 30. september til den 1. oktober.
Konstituerende samling 2014	2 mødedage den 12. og 15. december.
Ekstraordinær samling II 2014	1 mødedag den 16. december.
Forårssamling 2015	30 mødedage fra den 6. marts til den 28. maj.
Efterårssamling 2015	30 mødedage fra den 25. september til den 2. december.
Forårssamling 2016	35 mødedage fra den 8. april til den 3. juni.
Efterårssamling 2016	44 mødedage fra den 16. september til den 21. november.

Arbejdet i Inatsisartut under samlingerne i 2014, 2015 og 2016	Ekstr. ord. saml. I. 2014	Forårs-saml. 2014	Efter-års-saml. 2014	Konst. saml. 2014	Ekstr. ord. saml. II. 2014	Forårs-saml. 2015	Efter-års-saml. 2015	Forårs-saml. 2016	Efter-års-saml. 2016
Antal mødedage	1	30	2	2	1	30	30	35	44
Antal mødetimer i Salen		118	11			151	158	149	152
Spørgetimer	0	11	0	0	0	9	9	7	8
Beslutningsforslag fremsat af Naalakkersuisut	0	6	0	0	0	16	13	12	11
Lovforslag fremsat af Naalakkersuisut	0	18	0	0	1	19	27	19	23
Redegørelser og beretninger fremsat af Naalakkersuisut	0	1	0	0	0	1	2	1	2
Beslutningsforslag fremsat af medlemmer	0	59	0	0	0	36	50	50	58
Lovforslag fremsat af medlemmer	0	0	0	0	0	3	0	1	0
Vestnordisk Råds rekommandationer	0	4	0	0	0	2	3	0	0
Forslag til forespørgselsdebat	0	15	0	0	0	25	18	13	11
Antal punkter i alt	0	103	0	0	1	102	113	96	105

Kapitel 10

Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur Knud Kristiansen i Salen den 19. oktober.

Spørgetime med Naalakkersuisut

Siden 2010 afholdes en ugentlig spørgetime i Inatsisartut, hvor medlemmerne af Inatsisartut mundtligt og uden anmeldelse kan stille spørgsmål til Naalakkersuisut til umiddelbar besvarelse.

Spørgsmål til medlemmerne af Naalakkersuisut må stilles og efterfølgende besvares indenfor en taletid på hver to minutter, hvorefter der kan stilles et opfølgende spørgsmål af et minuts varighed.

Spørgetimerne under forårssamlingen blev gennemført som følger:

13. april	Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender Martha Lund Olsen
20. april	Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, 1. Viceformand for Naalakkersuisut Randi Vestergaard Evaldsen
27. april	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug Karl Kristian Kruse
4. maj	Formand for Naalakkersuisut Kim Kielsen
11. maj	Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigs-anliggender Vittus Qujaukitsoq
25. maj	Naalakkersuisoq for Sundhed og Nordisk Samarbejde Doris Jakobsen
1. juni	Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, 2. Viceformand for Naalakkersuisut Knud Kristiansen

Spørgetimerne under efterårssamlingen blev gennemført som følger:

21. september	Naalakkersuisoq for Sundhed og Nordiske Samarbejde Doris Jakobsen
28. september	Formand for Naalakkersuisut Kim Kielsen
5. oktober	Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, 1. Viceformand for Naalakkersuisut Randi Vestergaard Evaldsen
12. oktober	Naalakkersuisut for Natur, Miljø og Energi Mala Høy Kúko
19. oktober	Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigs-anliggender Vittus Qujaukitsoq
26. oktober	Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, 2. Viceformand for Naalakkersuisut Knud Kristiansen
9. november	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen Sara Olsvig
16. november	Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst Hans Enoksen

Kapitel 11

Aktiviteter i udvalgene

Lovpligtige udvalg

- Formandskab
(5 medlemmer)
- Finans- og Skatteudvalg
(7 medlemmer)
- Lovudvalg (5 medlemmer)
- Revisionsudvalg
(5 medlemmer)
- Udenrigs- og Sikkerheds-
politisk Udvalg
(5 medlemmer)
- Udvalg for Forretnings-
ordenen (7 medlemmer)
- Udvalg til Valgs Prøvelse
(5 medlemmer)

Næst efter gennemførelse af Inatsisartuts samlinger er arbejdet i udvalgene Inatsisartuts vigtigste aktivitet.

Inatsisartut nedsætter hvert år de lovpligtige og stående udvalg. Udvalgene har til hovedopgave at gennemgå og afgive betænkning om de lov- og beslutningsforslag, som Inatsisartut henviser til udvalgsbehandling. Udvalgene holder sig tillige ajour med deres arbejdsområde og fører tilsyn med, at forvaltningen under Naalakkersuisut holder sig inden for de rammer, som følger af lovgivningen eller af hensynet til god forvaltningsskik. Hvert udvalg består af fem medlemmer (eller hvor særlige forhold gør sig gældende af syv) af Inatsisartut. Valg til udvalgene foretages ved anvendelse af d'Hondts metode. Finans- og Skatteudvalget samt Revisionsudvalget nedsættes ved hver forårssamling. Resten af de stående og lovpligtige udvalg nedsættes ved efterårs-samlingens begyndelse.

Stående udvalg

- Anlægsudvalg
(5 medlemmer)
- Erhvervsudvalg
(7 medlemmer)
- Familie- og Sundhedsudvalg
(7 medlemmer)
- Fiskeri-, Fangst- og Land-
brugsudvalg (7 medlemmer)
- Frednings- og Miljøudvalg
(5 medlemmer)
- Råstofudvalg (7 medlemmer)
- Udvalg for Kultur, Uddan-
nelse, Kirke og Forskning
(5 medlemmer)

Udvalgenes virksomhed

Udvalg	Orienterings- rejser og -møder	Udvalgs- møder	Betænkninger	Samråd med Naalakker- suisut	Foretræder
Lovpligtige udvalg					
Finans- og Skatteudvalg	35	50	23	11	6
Lovudvalg	15	18	15	0	0
Revisionsudvalg	0	5	1	0	0
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	30	15	3	3	0
Udvalg for Forretningsordenen	0	5	2	0	0
Udvalg til Valgs Prøvelse	0	1	0	0	0
Stående udvalg					
Anlægsudvalg	16	6	14	2	5
Erhvervsudvalg	5	12	29	1	1
Familie- og Sundhedsudvalg	21	23	15	3	2
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg	11	10	7	6	2
Frednings- og Miljøudvalg	8	6	0	0	0
Råstofudvalg	10	5	1	0	3
Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	24	22	17	1	3
I alt	175	178	127	27	22

Anlægsudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	4.425 ¹	263.718 ¹	333.134 ¹	327.013 ¹
Orienteringsrejser og -møder	8	22	32	16
Udvalgsmøder	14	17	11	6
Betænkninger	4	7	16	14
Samråd med Naalakkersuisut	1	1	0	2
Foretræder	1	1	4	5

¹ Inklusiv administrationsudgifter

Møder med Naalakkersuisut

Orienteringsmøder:

26. maj: Møde med Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur Knud Kristiansen vedr. Tele-Post, liberaliseringen af telemarkedet og den tilbagetrukne rapport vedrørende de samfundsmæssige besparelser ved øget liberalisering.

Samråd:

10. februar: Samråd med Naalakkersuisoq for Finanser, Randi Vestergaard Evaldsen, sammen med Finansudvalget. Samrådet drejede sig om finansiering af fremtidens lufthavne.

15. april: Udvalget gennemførte samme med Finansudvalget et samråd med Naalakkersuisoq for Finanser, Randi Evaldsen, og Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur Knud Kristiansen

Orienteringsrejser

30. august - 6. september til København, Köln, Mainz, München og Aarhus.

Formålet med orienteringsrejsen var at opnå indsigt i energilagring, erfaringer med SAR-Beredskab og Greenland Liveex 2016, OPP-projekter, offentlig ejerskab af infrastruktur og naturlige monopoler samt orientering om regulering og drift af offentlige havne i selskabsform og samsejlds.

I København mødtes udvalget med Forsvarsministeriet, Folketingets Trafikudvalg, Finansministeriets 6. kontor og CPH-Airport A/S.

Hos Forsvarsministeriet var der primært fokus på den Arktiske Analyse, som er publiceret i perioden siden seneste møde med Forsvarsministeriet, SAR-opgaven, som er en rigsopgave, Forsvarets rekruttering, den nye beredskabsaftale og Greenland Liveex 2016.

På mødet med Folketingets Trafikudvalg v. MF Jan Erik Messmann skete en gensidig orientering omkring interesseområder herunder politisk drøftelse om primært redningsberedskab, luftfart og hertil beslægtede emner.

På dagsordenen ved mødet: Finansministeriets 6. kontor, var OPP, statsligt ejerskab og fremtidens forsyningssektor.

Der er i Danmark i 2015 udarbejdet og vedtaget ny og opdateret ejerskabspolitik, hvori der fremgår et stort sammenfald i principper og overordnede retningslinjer.

På mødet med CPH-Airport A/S blev bl.a. emnet "Open Skies"

vedr. det videre arbejde med lufthavnsprojekterne.

Fokusområder

Anlægsudvalget havde betydelig fokus på lufthavne og lufthavnsprojekter samt energi og energilagring.

Seminarer og konferencer

5. oktober: Deltagelse i åbningen og den første del af Nukissiorfiits energiworkshop.

5. oktober: Deltagelse i åbningsreception i forbindelse med energiworkshoppen, hvor udvalget havde lejlighed til at stille uddybende spørgsmål samt at stifte bekendtskab med repræsentanter for energi- og infrastrukturtjenester m.v. i U.S.A. i almindelighed og Alaska i særdeleshed.

drøftet, og det blev anbefalet at undersøge de forskellige luftfartsaftaler, som gældes for Grønland. Undersøgelsen kunne foretages af Transport- og Byggestyrelsen.

I Köln mødtes udvalget med European Airspace Security Agency, EASA. EASAs regler helt eller delvist for at sikre deres position i markedet mv. I Mainz besøgte Energie Plant Mainz. I München afholdtes et seminar med repræsentanter fra Siemens, med München Airport, Bagage Handling System, München og Microgrid, Siemens.

I Aarhus afholdtes et forventningsafstemmende møde med Aarhus Havn og RAL, efterfulgt af en rundtur på havnen til søs med efterfølgende kranbesøg. Derudover afholdtes møder med Aarhus Havns ledelse og repræsentanter fra bestyrelsen, Aarhus Kommunes borgmestersekretariat, Aarhus Borgmester og Stadsdirektør, Royal Arctic Line A/S, Eimskip A/S.

Møder med øvrige parter

Orienteringsmøder:

15. marts: Deltagelse i Nautisk udvalgsmøde.

11. april: Møde med ledelsen af Nukissiorfiit vedrørende virksomheden generelt, forbrugerpriser og virksomhedens kryds-subsidiering.

18. april: Møde med INI A/S om huslejens sammensætning, udsettelsesproblematikker og lejeres manglende betalingsvilje eller manglende forståelse for vigtigheden af huslejebetaling.

Anlægsudvalget i Mainz.

19. april: Møde med Grønlands Ejendoms kontor og Codan med henblik på indsigt i tilstandsrapporter og ejerskifteforsikringer i Danmark, og hvorledes disse ordninger eventuelt vil kunne indføres i en tilpasset form i Grønland.

25. april: Møde med Grønlandsbanken vedr. muligheder for OPP i Grønland.

2. maj: Møde med Tele-Post vedr. virksomhedens opbygning og opgaver, prisstrukturer, aktuelle udfordringer, krydssubsidiering mv.

13. maj: Møde med RAL, hvor virksomhedens fremtidsplaner blev drøftet.

7. september: Deltagelse i Nautisk brugermøde.

8. september: Deltagelse i Nautisk udvalgmøde

23. november: Uformelt møde med en deputation fra Aarhus Havn i forlængelse af en rundtur i Nuuk.

Orienteringsbesøg:

12. april: Opfølgning på beslutningen om Sikuki Harbour ved at deltage i rejsegildet på havnen.

Foretræder:

16. august: Foretræde ved repræsentanter for MP-Pension, Siemens, Nextpartners og MTHøjgaard om muligheder for fremtidens lufthavne.

21. september: Foretræde med repræsentanter for KAP (officers foreningen), Atorfillit Kattuffiat og Imarsionermut Ilinniarfik (Maritimt Center).

11. november: Foretræde fra Qeqqata Kommunian for at drøfte kommunens aktuelle infrastrukturelle udfordringer samt forskellige data om havn og vej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq.

21. november: Foretræde fra Kommuneqarfik Sermersooq for at drøfte lufthavnsudvidelser og andre emner inden for udvalgets interesseområde.

23. november: Foretræde fra Aarhus Havn.

Erhvervsudvalg

Rejseudgifter i kr.
Orienteringsrejser og -møder
Udvalgs møder
Betænkninger
Samråd med Naalakkersuisut
Foretræder

2013	2014	2015	2016
29.809 ²	94.440 ¹	48.944 ¹	22.997 ¹
2	1	1	5
9	17	17	12
2	13	20	29
2	3	0	1
0	0	0	1

Fokusområder

Erhvervsudvalget har haft et travlt inatsisartutår, hvor udvalget især har fokuseret på at behandle de forslag, der af Inatsisartut blev henvist til udvalget. Erhvervsudvalget har i det forgangne år særligt beskæftiget sig med emner, som arbejdsmarkedsforhold, udefrakommende arbejdskraft og særlige problemstillinger vedrørende sikkerhed og arbejdsforhold på råstofområdet.

Seminarer og konferencer

1. september: Formanden for Erhvervsudvalget deltog på et turismeseminar i Folketinget i regi af Nordisk Råd. Seminaret havde fokus på, hvorledes turismeerhvervet kan fremmes i de nordiske lande.

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

² I beløbet er Råstofudvalget ikke medtaget.

Møder med Naalakkersuisut

Orienteringsmøder:

19. januar: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel, Energi og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq. Formålet med orienteringsmødet var at Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel, Energi og Udenrigsanliggender redegjorde for særlige problemstillinger, der vedrører visse kompetenceforhold i mellem Danmark og Grønland på råstofområdet.

Samråd:

17. maj: Samråd med Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel, Energi og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq. Formålet med samrådet var at afklare visse forhold omkring konventioner, der regulerer omgang, opbevaring, eksport med videre af radioaktive materialer.

Møder med øvrige parter

Foretræder:

21. september: Foretræde for Erhvervsudvalget og Anlægsudvalget fra Attorfillit Kattuffiat. Formålet med foretrædet var at orientere de to udvalg om muligheder og barrierer for at indføre en sømandslov Grønland.

Familie- og Sundhedsudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	424.718 ¹	202.563 ¹	229.416 ¹	427.213 ¹
Orienteringsrejser og -møder	14	8	27	21
Udvalgsmøder	16	13	31	23
Betænkninger	5	8	15	15
Samråd med Naalakkersuisut	8	5	5	3
Foretræder	1	0	0	2

¹ Inklusive administrationsudgifter.

Seminarer og konferencer

29. februar og 1. marts: Seminar og temamøder i Nuuk. Hovedparten af Familie- og Sundhedsudvalgets medlemmer var samlet i Nuuk for at gennemføre et seminar om udvalgte fokustemaer, mødes med medlemmer af Naalakkersuisut, gennemføre orienteringsbesøg, og gennemføre møder med eksterne parter.

31. august: Konference om vold i hjemmet. Udvalget var repræsenteret i konferencen med ét medlem.

Orienteringsrejser

23.-26. august, Kommune Kujalleq:

Familie- og Sundhedsudvalget gennemførte en orienteringsrejse til udvalgte byer og bygder i Kommune Kujalleq. Udvalget indledte orienteringsrejsen i Nanortalik, hvor det blev orienteret om forholdene for børn og unge samt forholdene for pensionister og handicappede. Dernæst blev udvalget af kommunale medarbejdere orienteret om de forebyggende indsatser i distriktet.

Fra Nanortalik gik turen via bygderne Alluitsup Paa, Saarloq og Eqalugaarsuit til Qaqortoq. I Qaqortoq besøgte udvalget boenheden Uiloq og værestedet Orniffik. Efterfølgende gennemførte udvalget et orienteringsbesøg ved sygehuset sammen med Naalakkersuisoq for Sundhed. Sammen med Naalakkersuisoq for Familie blev der videre gennemført orienteringsbesøg ved døgninstitutionen Ivaaraq og ved døgninstitutionen Inuusuttut Inaat. Dernæst holdt udvalget møde med den kommunale administration om forholdene for alders- og førtidspensionister og handicappede i kommunen samt for børn og unge. I Qaqortoq gennemførte udvalget et informations- og dialogmøde med fremmødte borgere og Naalakkersuisoq for Sundhed og Naalakkersuisoq for Familie om den nationale indsatsplan mod hash.

Fra Qaqortoq sejlede delegationen til Narsaq, hvor udvalget af den kommunale administration blev orienteret om de konkrete forhold for alders- og førtidspensionister og borgerne med handicap, foruden at udvalget modtog en orientering om arbejdet i Familiecenteret i Narsaq. I Narsaq fik delegationen endvidere mulighed for at holde et politisk møde med kommunalbestyrelsen om forholdene på det sociale område i kommunen.

Fokusområder

Også i 2016 havde børne- og ungeområdet stor politisk opmærksomhed i Familie- og Sundhedsudvalget. Som følge af, at særligt Naalakkersuisut, men også Børnetalsmanden havde afdækket, at der var store problemer med kommunernes håndtering af ansvaret for børne- og ungeområdet, var dette igen et stort fokusområde i 2016. Efter stor udvalgsaktivitet og politiske drøftelser fik man slutteligt under FM 2016 vedtaget et ændringsforslag til Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation, hvorefter Naalakkersuisut fik hjemmel til at suspendere kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt. Dette kan ske, når der efter konkret vurdering i Naalakkersuisut, foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder.

Under EM 2016 brugte udvalget mange kræfter på at arbejde med et nyt lovforslag om alkohol. De politiske betæneligheder blev løst ved, at lovforslaget blev trukket tilbage af Naalakkersuisut.

Et sidste område, som også i 2016 var et politisk fokusområde var arbejdet med at styrke pårørendeordninger, når patienter er til behandling

Familie- og Sundhedsudvalg på orienteringsrejse i Kommune Kujalleq i perioden 23.-26. august.

Også i Narsaq gennemførte udvalget et informations- og dialogmøde med fremmødte borgere og Naalakkersuisoq for Sundhed om den nationale indsatsplan mod hash.

28.-30. november, Danmark:

Familie og Sundhedsudvalget gennemførte en orienteringsrejse til Danmark, hvor der blev gennemført møder og besøg hos følgende: Synscenter Refsnæs, Haslebyvænge, hvor flere handicappede borgere fra Grønland har ophold, Castberggård, der har særlige tilbud til døve og hørehæmmede, Vejlefjord Rehabiliteringscenter, Videnscenteret under Københavns Kommune omkring anbragte børn og unge og sluttelig gennemførte udvalget et orienteringsbesøg ved Det Grønlandske Patienthjem.

Møder med Naalakkersuisut

Orienteringsmøder:

29. februar: Formiddag. Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed om psykiatrien i Grønland på baggrund af 7 konkrete spørgsmål fra udvalget.

29. februar: Formiddag. Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed om lægekonsultationer, patientservice, de aktuelle økonomiske udfordringer i sundhedsvæsenet og de politiske visioner for sundhedsvæsenet.

29. februar: Eftermiddag. Orienteringsmøde med Naalakkersui-

udenfor hjembyen. Et fokusområde, som givet vil fortsætte i 2017.

soq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke om hash- og alkoholpolitikker på uddannelsesinstitutionerne i landet.

29. februar: Eftermiddag. Orienterings- og dialogmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed om følgende temaer:

- Hashpolitik – status for en national indsatsplan mod hash.
- Om kost og fysisk trivsel samt særligt om fedme hos børn og unge.
- Om alkoholpolitikken – og politiske tiltag og initiativer
- Om beslutningsforslagene FM 2016/44 og FM 2016/45 – Rehabilitering og palliative indsatser.

1. marts: Eftermiddag. Orienterings- og temamøde med Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender om børne- og ungelovgivningen og handicapområdet. Om handicapområdet blev Naalakkersuisuts konkrete tiltag og visioner om hjemtagelse af handicappede fra Danmark drøftet samt hvilke forudsætninger, der skal være opfyldt. Endvidere var der anledning til at drøfte konkrete tiltag om hjemtagelse, og hvorledes man vil involvere de handicappede og deres pårørende

4. maj: Orienterings og dialogmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed om befolkningsundersøgelsen fra 2014. Der var særligt fokus på hovedtemaerne - rygning, befolkningens psykiske trivsel og opvækstvilkår samt problemstillingen omkring selvmord.

22. september: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen om de administrative og økonomiske konsekvenser ved en inkorporering af FN's Børnekonvention.

17. oktober: Orienterings- og dialogmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed om forslaget EM 2016/58, der omhandlede konsekvenser omkring nedbringelse af operationsventetiderne.

17. oktober: Orienterings- og dialogmøde med Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen om forslaget EM 2016/102 om etablering af en særlig feriefond for børn og unge fra mindrebemidlede familier.

Samråd:

19. april: Samråd med Naalakkersuisoq for Sundhed om ansættelser på det psykiatriske område i Grønland.

20. maj: Samråd med Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og

Sociale Anliggender om lovforslaget FM 2016/109 om ændring af socialvæsenets styrelse og organisation. Samrådet fokuserede særligt på forudsætningerne for at suspendere en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt i det eller de tilfælde, der foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder.

29. maj: Samråd med Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender igen om lovforslaget FM 2016/109 om ændring af socialvæsenets styrelse og organisation. Samrådet omhandlede særligt et supplerende fagligt høringssvar fra Kommuneqarfik Sermersooq rettet mod lovforslaget. Desuden omhandlede samrådet de kommunale ressourcer i forhold til de opgaver og det ansvar, som kommunerne er forpligtede til at håndtere på det sociale område.

Møder med øvrige parter

Orienteringsmøder:

29. februar: Orienteringsmøde med Kommuneqarfik Sermersooq/Afdelingen for Sundhed og Forebyggelse om hashmisbrug særligt blandt børn og unge i kommunen.

1. marts: Orienteringsmøde med diverse formænd fra PPK - Sundhedskartellet. Dette konkret Formanden for PPK, Formanden for PK (sygeplejerskere), Formanden for Fysioterapeuterne, Formanden for ergoterapeuterne, Formanden for den grønlandske Jordemoderforening, Formanden for Sundhedsassistenterne. Orienteringsmødet havde til formål at modtage en orientering om udfordringerne for nævnte personalegrupper.

19. april: Orienteringsmøde med psykiater Poul Bisgaard om tilstanden for psykiatrien i Grønland.

4. maj: Orienteringsmøde med KANUKOKA om forslaget FM 2016/109 om ændring af socialvæsenets styrelse og organisation.

10. maj: Orienteringsmøde med repræsentanter fra Kommuneqarfik Sermersooq om forslaget FM 2016/109 om ændring af socialvæsenets styrelse og organisation.

17. maj: Orienteringsmøde med Børnetalsmanden om FM 2016/109 om ændring af socialvæsenets styrelse og organisation.

26. oktober: Orienteringsmøde med NIISIP – Socialrådgiverforeningen.

26. oktober: Temamøde med Lektor Steven Arnfjord fra Ilisimatutusarfik om hjemløshed og hjemløse i Grønland.

Orienteringsbesøg:

1. marts: Orienteringsbesøg ved Saaffik.

25. oktober: Familie- og Sundhedsudvalget besøgte Kofods Skolen i Nuuk.

Foretræder:

19. september: Foretræde fra repræsentanter fra den selvejende institution Mælkebøttecentret. Dette med henblik på at orientere om det nye projekt "Naasoq", hvor der blandt andet skal etableres en boenhed for 0-3 årige.

21. september: Foretræde fra GE (Grønlands Erhverv) om forslaget EM 2016/122 om Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx 2016 om alkoholholdige drikke. Et forslag, der senere under EM 2016 blev trukket tilbage. Erhvervsudvalget var tillige inviteret til foretrædet.

Finans- og Skatteudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	607.859 ¹	519.451 ¹	701.860 ¹	529.628 ¹
Orienteringsrejser og -møder	6	5	10	35
Udvalgsmøder	35	31	42	50
Betænkninger	15	15	22	23
Samråd med Naalakkersuisut	10	9	18	11
Foretræder	0	5	9	6

Fokusområder

Tillægsbevillingsloven, Finanslovsforslaget for 2017 og servicekontrakter inden for passagerbefordring har været fokusområder for Finans- og Skatteudvalget.

I finansåret 2015 er 22 sager fremsendt til behandling i Finans- og skatteudvalget, som har godkendt samtlige 22 sager. Udvalgets fokus på tillægsbevillinger medførte en forbedring af DAU-saldoen med 4,8 mio. kr. og en forværing af DA-resultat med 8,7 mio. kr. Finans- og Skatteudvalget modtager desuden løbende orienteringssager fra Naalakkersuisut.

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Orienteringsrejse

20.-29. januar: Orienteringsrejse til Danmark og Bruxelles.

Udvalget benyttede orienteringsrejsen til København til besøg hos følgende institutioner:

- Danmarks Nationalbank
- Finanstilsynet
- Center for Alternativ Samfundsanalyse
- Grønlands Repræsentation samt
- Folketingets Finansudvalg og Grønlandsudvalg

Under orienteringsrejse til Bruxelles drøftede udvalget følgende temaer:

- Grønland og EU v/Ministerråd Lida S. Lennert
- Kort briefing om arbejdet med EU's budget v/Asbjørn Brink, Budget Attaché
- Briefing om Grønlandsinstrumentet, v/Lars Magnusson, DG BUDG
- OLT samarbejdet, Grønland som OLT land v/ Generaldirektoratet for udvikling, Denis Salord, DG DEVCO
- Fiskeripartnerskabsaftalen med EU v/Roberto Cesari, International Affairs and Markets
- EBCDs formål og arbejde for Grønlands interesser v/ Despina Symons, Direktør EBCD

Seminarer og konferencer

17. februar: Nuuk, Bestyrelsesseminar: Dagens emne "Hvordan udvikler vi os sammen".

9. april: Nuuk, Økonomisk Råds miniseminar om produktivitet og effektiviseringer.

4.-11. august: Nanortalik, Budgetseminar. Udvalgets årlige budgetseminar, hvor udvalget denne gang gennemgik Naalakkersuisuts finanslovsforslag for 2017. Under opholdet i Sydgrønland var udvalget på orienteringsbesøg hos:

- Inuili i Narsaq
- Neqi A/S i Narsaq
- Great Greenland i Qaqortoq
- Fiskefabrikkerne i Qaqortoq og Nanortalik
- Campus Kujalleq i Qaqortoq
- Anlægsprojektområder til den kommende lufthavn i Qaqortoq
- Qorlortorsuaq værket
- Alderdomshjemmet i Nanortalik
- Udvalget havde desuden et møde med Økonomiudvalget i Kommune Kujalleq

- Den Europæiske Investeringsbank, VP over videolink fra Luxembourg og Jacqueline Church, EIB Bruxelles afdeling
- Europæiske Strategiske Investeringsmuligheder, formål og rammer. v/Alessandro Carano, DG ECFIN, Adviser to Deputy Director General
- EU Kommissionens interesser omkring råstoffer – Letter of Intent v/kontorchef Mattia Pellegrini, DG GROW
- Frokostmøde med Coreper I-ambassadør Vibeke Pasternak Jørgensen
- EU's sælskindsforordning v/ Generaldirektoratet for miljø; Kontorchef Hans Stielstra og Gordana Topic, DG ENV frokost møde med Coreper I-ambassadør Vibeke Pasternak Jørgensen
- Møde med MEP Bendt Bendtsen i Europaparlamentet
- Reception med "Friends of Greenland" i EU Repræsentationen
- Møde med MEP Christel Schaldemose og rundvisning i Europaparlamentet

Møder med Naalakkersuisut

Orienteringsmøde:

8. februar: Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel- og udenrigsanliggender vedr. strategibidrag vedr. Great Greenland.

Finans- og skatteudvalgets budgetseminar i Nanortalik i perioden 4.-11. august.

Møder med øvrige parter

Orienteringsmøder:

24. juni: Qeqqata Kommunia, møde om lufthavnsstrukturen i Grønland.

12. oktober: KNAPK, konsekvenserne af lovforslaget om obligatorisk pensionsordning. (EM 2016/19)

Foretræder:

20. april: Halibut Greenland, vedr. afgifter på fiskeriområdet.

12. maj: Efterskolen Villads Villadsen, vedr. efterskolens aktiviteter.

17. august: Next Partners, vedr. finansiering, anlæg og drift af lufthavne i Grønland.

12. september: Aluu Airlines, vedr. servicekontrakter for passagertransport.

5. oktober: Lønmodtagerorganisationerne, vedr. lovforslag om pensioner. (EM 2016/19)

10. oktober: Grønlands Erhverv, vedr. lovforslag om pensioner.

Lovteknisk møde:

29. september: Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, teknisk gennemgang af EM 2016/19 Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning.

Samråd:

3. februar: Formanden for Naalakkersuisut, Illuut A/S' vedtægter.

10. februar: Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, vedr. lufthavnsbyggerierne.

23. marts: Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender vedrørende Great Greenland.

3. juni: Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer samt Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, det videre arbejde med lufthavnsprojekterne.

10. juni: Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer samt Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, det videre arbejde med lufthavnsprojekterne.

29. september: Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur, servicekontrakterne.

21. oktober: Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel- og udenrigsanliggender, om ændring af landstingsforordning om KNI A/S.

26. oktober: Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, om Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning og ændring af landstingslov om indkomstskat.

17. november: Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel- og Udenrigsanliggender vedr. ændring af landstingsforordning om KNI A/S.

18. november: Naalakkersuisoq for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger vedr. servicekontrakter inden for passagerbefordring.

23. december: Naalakkersuisoq for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger om servicekontrakterne.

Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	292.485 ¹	333.473 ¹	110.081 ¹	126.756 ¹
Orienteringsrejser og -møder	7	7	13	11
Udvalgsmøder	8	13	22	10
Betænkninger	2	5	11	7
Samråd med Naalakkersuisut	2	4	7	6
Foretræder	0	4	6	2

Møder med øvrige parter

Orienteringsmøder:

16. november: Møde m. Grønlands Naturinstitut.

Foretræder:

20. april: Foretræde v. Halibut Greenland vedr. makrelfiskeriet.

20. april: Foretræde v. KNAPK vedr. rejsefiskeriet.

Seminarer og konferencer

18. oktober: Deltagelse i KNAPK seminar, Hotel Hans Egede, Nuuk.

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Orienteringsrejse

2.-5. december: Udvalget aflagde i slutningen af året besøg i Uummannaq, hvor udvalget bl.a. mødtes med KNAPP, hellefisk fiskerforeningen (QP) samt Avannaa Seafood. Formålet var at sætte fokus på det lokale fiskeri – herunder de muligheder og udfordringer, som fiskerne og indhandlingsvirksomhederne oplever i deres daglige virke. Undervejs til og fra Uummannaq besøgte udvalget desuden Royal Greenlands indhandlingsfabrik i Ilulissat – ligesom at, der blev afholdt et møde med KNAPP i Qaarsut.

Møder med Naalakkersuisut

Samråd:

11. februar: Samråd med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug omkring den varslede revidering af fiskeriloven, foruden udstedelsen af licenser og kvoter til erhvervsfiskeri.

11. marts: Samråd med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug omkring (bl.a.) den varslede revidering af fiskeriloven, foruden lomvie- og hvalrosfangst.

3. juni: Samråd med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug omkring (bl.a.) makrelfiskeriet, foruden fiskeriet efter torsk og hellefisk.

24. juni: Samråd med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug omkring indhandlingskibe, foruden udstedelse af fiskerilicenser.

8. februar: Møde med Finans- og Skatteudvalget samt Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

14. november: Møde med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og landbrug.

Frednings- og Miljøudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	-48.323 ²	271.951 ¹	287.388 ¹	233.134 ¹
Orienteringsrejser og -møder	4	3	8	8
Udvalgsmøder	9	3	14	6
Betænkninger	1	1	0	0
Samråd med Naalakkersuisut	1	1	0	0
Foretræder	0	0	2	0

Fokusområder

Udvalget har primært haft fokus på tiltag i forhold til klimaforandringer og klima-aftaler, herunder co2 reducerende tiltag. Desuden har udvalget været optaget af de stigende mængder plastikaffald i havene. Udvalget har endvidere beskæftiget sig med igangværende sager om oprydningens ansvar for tidligere amerikanske militær baser og i særlige grad Camp Century under indlandsisen. I forhold til fiskeriet har udvalget været inde på bæredygtighedsprincippet og Naalakkersuisuts planer om at iværksætte tiltag for at skabe tillid blandt alle parter med henblik på en styrkelse af samarbejdet om kvotetildeling mellem biologerne og interessenterne.

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

² Overskuddet skyldes en aflyst udvalgsrejse, som allerede blev betalt i 2012 og refunderet i 2013.

Orienteringsrejser

20.-21. januar: Workshop deltagelse i Iqaluit, Nunavut i forbindelse med at få afdækket fælles Inuit holdning fra det canadiske og grønlandske oprindelige folks brugen af landområder til eksempelvis jagt mm. Dvs. hvorledes har myndighederne taget hensyn til de oprindelige Inuitiske traditioner mhp. brugen af natur og miljø. Workshop arrangeret af WWF i samarbejde med det lokale ICC repræsentationer.

14.-17. marts: Deltagelse i Folketingets Grønlandsudvalgs høring om uran.

29. maj: Besigtigelse af Rubinmine i Qeqertarsuatsiaat.

26.-29. september: Deltagelse i Nordisk Råds konference i forbindelse med de nordiske landes opfølgning på COP21 / Paris klimaaftalen.

9.-14. december: Udvalgsrejse i DK, hvor emnerne omhandler om den voksende problematik om mikroplastik og dertil hørende indsats ved inddragelse af borgerne i Roskilde samt klimatilpasning mhp., inddragelse af samfundet ved anvendelse af vedvarende energiformer.

Møder med øvrige parter

Orienteringsmøde:

18. april: Møde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender om Grønlands territoriale forbehold for Paris klimaaftalen

Seminarer og konferencer

10. november: Qeqqata Kommuniass invitation til udvalget om udfordringer ved Inatsisartutts lovgivning om vandspærrezoner.

Frednings- og Miljøudvalget holder seminar med Qeqqata Kommunia på HHE den 10. november.

Orienteringsbesøg:

25. april: Nuuk lmeq om virksomhedens fremtidig udsigter såfremt Naalakkersuisut ændrer Inatsisartutts lovgivningen om emballage.

17. november: Grønlands Naturinstitut

Udvalget havde ønsket at få følgende emner belyst under orienteringsbesøget:

- Optælling af rensdyr med helikopter
- Optælling af truede dyr, f.eks. lomvier, isbjørne, narhvaler og andre dyrearter i Grønland.
- Samarbejdet med fisker og fangerforeningerne i forbindelse med optælling af forskellige dyrearter?
- Hvilken rolle spiller fiskerne og fangernes viden i forhold til den biologisk rådgivning omkring størrelsen af kvoter til Naalakkersuisut?
- Hvad er status for CITES, er der yderligere stramninger på vej og i bekræftende fald, hvad er begrundelsen herfor?

Lovudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	159.854 ¹	74.545 ¹	10.467 ¹	196.785 ¹
Orienteringsrejser og -møder	6	4	7	15
Udvalgsmøder	10	4	13	18
Betænkninger	5	4	20	15
Samråd med Naalakkersuisut	1	3	1	0
Foretræder	0	0	2	0

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Orienteringsrejser

24. februar-2. marts: Orienteringsrejse i Grønland. Oprindeligt var rejsen planlagt til Qaqortoq, Sisimiut og Nuuk. På grund af ændrede rejseplaner med baggrund i dårlige vejrforhold, var det kun programmet i Qaqortoq der lod sig gennemføre. To af medlemmerne kunne ikke deltage på grund af de vejrmæssige udfordringer.

Besøg ved politistationen i Qaqortoq, og anstalten i Qaqortoq.

8.-10. august: Orienteringsrejse til København og omegn. Rejsen blev foretaget som et led i udvalgets arbejde med fokus på rammerne for politiets arbejde i Grønland og Kriminalforsorgens forudsætninger, samt for at sikre udvalget input i forbindelse med udvalgets behandling af forslag til Inatsisartutlov om testning for brug af euforiserende stoffer på uddannelsesinstitutioner og kollegier.

Besøg ved Kalaallit Illuutaat, Folketingets Ombudsmand, Herstedvester, Rigspolitiet og Institut for Menneskerettigheder.

Møder med øvrige parter

Orienteringsmøder:

13. april: Møde med Kriminalforsorgen. Orientering om Kriminalforsorgens arbejde, herunder eventuelle udfordringer i tilknytning til anstalterne, samt etablering af den nye anstalt.

14. april: Møde med Advokatrådets arbejdsgruppe. Møde med arbejdsgruppen der blev nedsat for at identificere eventuelle

retssikkerhedsmæssige udfordringer i det grønlandske justitsvæsen.

19. april: Møde med Als Research. Orientering om den planlagte evaluering af Grønlands Råd for Menneskerettigheder.

17. november: Møde med Institut for Menneskerettigheder. Orientering om Instituttets rapport: Menneskerettigheder i Grønland – Status 2016. Drøftelse af menneskeretlige emner, samt præsentation af instituttets arbejde for at beskytte og fremme menneskerettigheder i Grønland.

Orienteringsbesøg:

11. maj: Møde med politimesteren. Orientering om politiets arbejde og udfordringer.

24. oktober: Møde med Inatsisartuts Ombudsmand. Orientering om Ombudsmandens årsberetning.

Fokusområder

2016 blev et travlt år for Lovudvalget. Ikke mindre end 15 lov- og beslutningsforslag nåede udvalget at behandle, hvortil kommer en årsberetning fra Ombudsmanden for Inatsisartut.

Emnerne for de mange lov- og beslutningsforslag spændte vidt, og vedrørte blandt andet forfatningsretlige, kriminalpolitiske samt persondataretlige forhold.

Revisionsudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	109.717 ¹	795.136 ¹	273.579 ¹	177.418 ^{1,3}
Orienteringsrejser og -møder	1	1	1	0
Udvalgsmøder	4	8	14	5
Betænkninger	1	0 ²	2 ²	1
Samråd med Naalakkersuisut	0	0	0	0
Foretræder	0	0	0	0

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

² Grundet valgudskrivelsen blev udvalgets arbejde med betænkning vedr. godkendelse af Landskassens regnskab for 2013 afbrudt. Behandlingen af regnskabet og betækningsafgivelsen blev flyttet til 2015.

³ Udgifter til en bestilt rejse i januar 2017 er medtaget.

Seminarer og konferencer

24. maj: Regnskabsseminar i Nuuk. Revisors gennemgang af Landskassens regnskab 2015.

15. juni: Regnskabsseminar i Nuuk. Udvalgets spørgsmål til Revisors gennemgang af Landskassens regnskab 2015.

12. november: Regnskabsseminar i Nuuk. Samspillet mellem DCR, Deloitte og Revisionsudvalget samt status for 2016 regnskabet.

Fokusområder

Et specielt kendetegn ved Revisionsudvalget er, at udvalget tilstræber at arbejde upolitisk, og at hovedopgaven i udvalget består i, år efter år, at forholde sig nøgternt og objektivt til Landskassens regnskab og rapporter fra den eksterne revision. Udvalget tilstræber således at optræde som et rent sagligt arbejdende parlamentarisk organ. Målet om at arbejde upolitisk ses også i en række andre parlamentariske revisionsorganer som f.eks. Færøerne, men adskiller sig i nogen grad fra arbejdet i Inatsisartuts øvrige udvalg, hvor det er ganske legitimt, at medlemmerne foretager prioriteringer ud fra deres politiske observans. Øvrige principper, som Revisionsudvalget særligt fokuserer på, er fastholdelse af konsensusprincippet og i særlig grad en fremadrettet styrkelse af kontinuiteten bag den årlige revision af Landskassens regnskab. Samme principper gør sig også gældende blandt flere andre parlamentariske revisionsorganer i de nordiske lande.

Revisionsudvalget har siden år 2000 haft flere lejligheder til at udveksle erfaringer med øvrige nordiske statsrevisorer, herunder Færøerne og Danmark. Siden 2012 har der desuden eksisteret et fællesnordisk netværk for parlamentarisk revision. Netværket mødes hvert andet år – næste gang i 2017 – og formålet er at udveksle viden og erfaringer om statslig revision og revisionsudvalg, og at fremme inspiration til bedste praksis på området. Netværket omfatter udover Grønland: Danmark, Finland, Færøerne, Island, Norge, Sverige og Åland.

Råstofudvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	143.350 ¹	487.227 ¹	427.182 ¹	236.542 ¹
Orienteringsrejser og -møder	3	0	3	10
Udvalgsmøder	9	9	11	5
Betænkninger	2	2	3	1
Samråd med Naalakkersuisut	2	2	0	0
Foretræder	0	0	2	3

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Møder med Naalakkersuisut

Orienteringsmøder:

3. maj: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Råstoffer. Status for råstofområdet.

26. maj: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Råstoffer. Status - 2. del.

5. oktober: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Råstoffer. Status for råstofområdet.

Orienteringsrejser

16. marts, København: I forbindelse med Folketingets behandling af L 158; Forslag til lov for Grønland om kontrol med eksport af produkter med dobbelt anvendelse, afholdt Folketingets Grønlandsudvalg den 16. marts, en offentlig høring om udvinding og eksport af uran i Grønland. En delegation fra Råstofudvalget, bestående af udvalgsformand Jens-Erik Kirkegaard, Múte B. Egede og Ineqi Kielsen, deltog ved høringen. Materialet fra høringen kan findes via Folketingets hjemmeside: www.ft.dk.

29. maj, Aappaluttoq: Udvalget besøgte rubinminen ved Aappaluttoq, hvor selskabets direktør mfl. gav udvalget en status for projektet og udvalget besøgte, hvorledes arbejdet med at færdiggøre infrastruktur og forarbejdningsanlæg var næsten tilendebragt.

Råstofudvalgets og Frednings- og Miljøudvalgets tur til rubinminen ved Aappaluttoq den 29. maj.

Møder med øvrige parter

Foretræder:

3. oktober: Tanbreez Mining Greenland A/S. Status for projektet ved Kringlerne i Sydgrønland. Foretrædet blev afholdt sammen med Erhvervsudvalget.

25. oktober: Nuummi ujaqqerituut peqatigiiffiat - Kalaallit Nunaat. Orientering om foreningens arbejde, foreningens syn på gældende og kommende lovgivning samt om samarbejdet med myndighederne.

14. november: Bent Olsvig Jensen. Erfaringer med råstofselskabers samarbejde med myndighederne, herunder vedr. lovgivningens krav til successive godkendelser og disses indvirken på mulighederne for at skaffe finansiering.

6.-9. oktober, Reykjavik: En delegation bestående af Karl-Kristian Kruse og Kalistat Lund deltog ved Arctic Circle konferencen i Reykjavik. Konferencen omhandlede en bred vifte af erhvervsrelaterede og politiske emner. Råstofudvalgets interesse i forbindelse med konferencen var navnlig rettet mod den del af programmet, som omhandlede arktisk olie og gas.

22.-25. november, København: Udvalget deltog ved "Greenland Conference", som var arrangeret i et samarbejde mellem Grønlands Erhverv og Dansk Industri. Målet for konferencen var at samle beslutningstagere, investorer, virksomheder, mineselskaber, politikere og fagfolk til en diskussion og erfaringsudveksling om mulighederne i Grønland. I forbindelse med rejsen fik udvalget endvidere lejlighed til at besøge FLSmidth, som er leverandør til mineral- og cementindustrien globalt med alt fra teknik, maskiner og komplette procesanlæg til vedligeholdelse, support og drift af behandlingsanlæg. Endelig besøgte udvalget GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland).

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	429.471 ¹	330.455 ¹	423.373 ¹	581.285 ¹
Orienteringsrejser og -møder	11	9	21	30
Udvalgsmøder	5	2	11	15
Betænkninger	1	0	1	3
Samråd med Naalakkersuisut	1	0	6	3
Foretræder	0	0	0	0

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Orienteringsrejser

24.-26. januar: Arctic Frontiers Conference, Tromsø (Norge)

Udvalget deltog i Arctic Frontiers Conference. Temaet var "Industry and Environment" om balance mellem udnyttelse af de naturlige ressourcer og beskyttelse af naturen i Arktis.

16.-19. maj: FN's Permanente Forum for Oprindelige Folk, New York, USA. En repræsentant fra udvalget deltog i anden periode af forummet, hvor fokus var på FN systemet og oprindelige folks mulighed for at blive hørt i FN systemet. Parallelt hermed var der konsultationer mellem repræsentanter for oprindelige folk, og repræsentanter for FN's systemet for at forhandle et slutdokumentet fra Verdenskonferencen for oprindelige folk i 2014. Forhandlingerne afgav udvalgets repræsentant et indlæg, der støttede oprindelige folks arbejde med at styrke repræsentationen i de sager i FN's system, der har betydning for eller berører oprindelige folk.

29.-31. august: Washington og Colorado Springs, USA. Udvalget deltog i en fælles orienteringsrejse med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender. Fokus for orienteringsrejsen var at give udvalget en bedre forståelse og indsigt i USA's politiske og militære interesser og udfordringer i Arktis, herunder Thule Air Base. I Washington blev der blandt andet afholdt møder med Deputy Assistant Secretary Benjamin Ziff fra State Department og USA's særlige repræsentant for Arktis Admiral Robert Papp. I Colorado Springs blev delegationen orienteret om North American Aerospace Defence Command (NORAD) samt U.S. Northern Command (USNORTHCOM).

7.-9. oktober: Arctic Circle Reykjavik, Island. En delegation fra udvalget deltog i Arctic Circle, som er en af de største arktiske konferencer, hvor der skabes international dialog om udviklingen i Arktis.

Møder med øvrige parter

9. marts: Orienteringsmøde med det norske Sameting ved Præsident Aili Keskitalo og Vicepræsident Henrik Olsen.

4. april: Orienteringsmøde med den danske regerings udræder ambassadør Peter Taksøe-Jensen om Kongeriget Danmarks udenrigspolitiske rolle i Arktis. Danmarks arktiske ambassadør Erik Vilstrup Lorenzen deltog ligeledes i mødet.

29. april: Erhvervsudvalget havde indbudt Råstofudvalget og Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg til et høringsmøde om FM2016/104, FM2016/106, FM2016/107 og FM2016/108, idet punkterne berørte de tre udvalgs fagområder.

16. august: Repræsentanter for udvalget afholdte orienteringsmøde med en delegation fra NATOs parlamentariske forsamling. På mødet blev der orienteret om det parlamentariske arbejde i Grønland og de opgaver, der falder indenfor udvalgets ansvarsområde.

21. oktober: Orienteringsmøde med Frednings- og Miljøudvalget om Camp Century vedrørende rapporten "The abandoned ice sheet base at Camp Century, Greenland in a warming climate".

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg i Colorado Springs den 31. august.

Billede: North American Aerospace Defence Command

17. november: En repræsentant fra udvalget deltog i Folketingets Forsvarsudvalgs høring om forsvarets fremtidige opgaveløsning i Arktis. Baggrunden for høringen var den danske regerings rapport "Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis", som blev offentliggjort i juni 2016. Ved høringen blev rapportens væsentligste konklusioner og anbefalinger fremlagt, og en række eksperter gav deres vurdering af rapporten.

Møder med Naalakkersuisut

Udvalget har i alt afholdt 10 orienteringsmøder med medlemmer af Naalakkersuisut i løbet af 2016, heraf 9 orienteringsmøder med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender og et orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel. Udvalgets møder med Naalakkersuisut er dels orienteringer af generel karakter om den udenrigspolitiske situation eller kommende begivenheder og dels fortrolige orienteringer.

Orienteringsmøder:

19. januar: Erhvervsudvalget, Råstofudvalget og Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg afholdt et orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel. Orienteringen var fortrolig.

4. marts: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender om Pituffik.

18. april: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender sammen med Miljø- og Fredningsudvalget om grønlandsk territoriale forbehold for Paris klimaaf-talen.

Seminarer og konferencer

17.-19. maj: Arctic Circle Greenland Forum. En delegation fra udvalget deltog i Greenland Forum, hvor temaet var økonomisk udvikling for de arktiske befolkninger.

30. juni: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende om Pituffik, rapporten om Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis, resultatet af Storbritanniens afstemning om medlemskab af EU og betydningen for Grønland.

3. august: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Orienteringen var fortrolig.

15. september: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Orienteringen var fortrolig.

29. september: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Orienteringen var fortrolig.

16. november: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Orienteringen var fortrolig.

17. november: Orienteringsmøde med den danske Udenrigsminister og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende.

16. december: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Orienteringen var fortrolig.

Samråd:

21. oktober: Samråd med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Samrådet var fortroligt.

9. november: Samråd med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende. Samrådet var fortroligt.

16. december: Samråd med Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggende om Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggendes interview med Politiken den 13. december 2016, pressemeddelelse fra Formanden for Naalakkersuisut den 13. december 2016 samt interviewet i Atuagagdliutit den 14. december 2016.

En delegation fra Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg deltager i Arctic Circle konferencen i Reykjavik i perioden 7.-9. oktober.

Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	245.848 ¹	164.593 ¹	25.450 ¹	207.202 ¹
Orienteringsrejser og -møder	4	7	13	24
Udvalgsmøder	13	11	18	22
Betænkninger	5	0	11	17
Samråd med Naalakkersuisut	3	1	1	1
Foretræder	1	3	2	3

Fokusområder

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har igennem nærværende valgperiode valgt at arbejde ud fra nogle valgte temaer. Udvalget har til stadighed beskæftiget sig løbende med et stort udsnit af udvalgets mange fagområder, men har i højere grad selv opsøgt viden inden for disse valgte hovedtemaer. Det primære selvvalgte fokus har været folkeskolen, dog har førskoleområdet samt udviklingen og beskyttelsen sprog ligeledes udgjort centrale emner i 2016.

Folkeskolen

Udvalget har, som resten af samfundet, i høj grad haft fokus på folkeskolens kår, elevernes udbytte og holdningen til folkeskolen. Således har udvalget løbende drøftet indhentet information om folkeskolerne foruden udvalget har søgt viden om, hvordan andre lande har løst deres udfor-

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Orienteringsrejser

1.-12. marts, Nuuk: Grundet invitation fra værterne for Arctic Winter Games 2016 (AWG), arrangerede udvalget en orienteringsrejse til Nuuk mhp. deltagelse i diverse arrangementer i forbindelse med legene. Udover deltagelse i AWG 2016 udnyttede udvalget tiden i Nuuk til en lang række orienteringsbesøg med det formål at indhente fagviden om forslag henvist til udvalget under FM2016, foruden at få indblik i den konkrete implementering af lovgivningen vedtaget af Inatsisartut indenfor udvalgets fagområder. Således deltog udvalget i en række orienteringsbesøg og -møder på daginstitutioner, landsmuseet, KNR, Ilimmarfik, Ilinniarfissuaq, GUX Nuuk samt med Timi Asimi.

1.-8. december, Reykjavik: Formålet med orienteringsrejsen til Reykjavik var at indhente inspiration til udvalgets videre arbejde med sit fokusområde, folkeskoleområdet samt kulturområdet. Indenfor kulturområdet var især kunst og beskyttelse af sprog i fokus. Udvalget deltog således i en række orienteringsbesøg hos det islandske RÚV, Vigdis Finnbogadóttir instituttet, Uddannelsesdirektoratet, Nordens Hus, Listasafn Íslands (nationalgalleriet), Harpá, Reykjavik kommune, Austurbæjarskóli (folkeskole) og KSI (det islandske fodboldforbund).

Herudover modtog udvalget en invitation til besøg hos den danske ambassadør i Island.

Møder med Naalakkersuisut

Orienteringsmøde:

15. november: Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke. Naalakkersuisoq ønskede

dringer i grundskolen. Således besøgte udvalget Reykjavik kommune samt Austurbæjar-skóli, der er en af Reykjaviks ældste skoler, og som trods udfordringer med de fysiske forhold, stadig formår at være innovativ, inkluderende i forhold til de mange modersmål eleverne har samt aktiv i sit arbejde for de sociale relationer på tværs af elevernes etniske baggrunde, alder m.v.

Udvalget ønsker at fortsætte det videre arbejde med indhentning af inspiration til, hvordan man får en folkeskole op at køre hensigtsmæssigt og til gavn for elevernes dannelse og opnåelse af færdigheder. Formålet med dette arbejde er ikke at kopiere konkrete initiativer fra andre lande, men snarere at indhente viden om de erfaringer, man har gjort sig med, hvordan man griber nyskabelse, reformering og tilpasning af en allerede eksisterende folkeskole an.

med orienteringsmødet at oplyse udvalget om det igangsatte arbejde med ændringer i uddannelsesstøttereglerne.

Lovtekniske møde:

3. marts: Lovteknisk møde med Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke. Formålet med mødet var en lovteknisk gennemgang af samtlige lovforslag fra Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke til FM2016.

Samråd:

25. maj: Samråd med Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke. I forbindelse med Naalakkersuisuts fremsættelse af ændringsforslag til FM2016/114 om ændring af uddannelsesstøttelovgivningen, ønskede udvalget en nærmere belysning af de konkrete økonomiske konsekvenser for den enkelte studerende og for det offentlige.

Møder med øvrige parter

Orienteringsbesøg:

24. maj: IMAK

Udvalget besøgte IMAK mhp. at møde lærerforeningens nye formand samt høre om fagforeningens inputs i den løbende debat om folkeskolen.

Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirkes orienteringsrejse til Island i perioden 1.-8. december.

Det to- eller flersprogede samfund

I 2016 kom sprogdebatten for alvor i gang. Der er i udvalget blevet drøftet udfordringer og forhindringer for enkelt-sprogedes muligheder for at få en uddannelse i Grønland samt mulige løsninger på de manglende fremmedsprogs-kompetencer. Et gennemgribende emne blev således muligheden for opprioritering af engelsk i folkeskolen. I udvalget blev forskellen mellem engelsk som undervisningssprog og engelsk som fremmedsprog drøftet, og emnet blev således en del af udvalgets rejse til Island. University of Iceland er ved at lægge sidste hånd på en helt ny fakultetsbygning, der skal danne rammerne om den fremtidige forskning i nordiske sprog, herunder grønlandsk. Vigdis Finnbogadóttir instituttet – opkaldt efter den tidligere islandske præsident – beskæftiger sig bl.a. med konsekvenserne af indførelsen af engelsk på bekostning af dansk i Island. Udvalget hørte her forskerne fortælle om, hvorfor Island og Grønland ikke umiddelbart kan sammenlignes på dette emne, samt hvordan den islandske befolkning kæmper med det engelske sprogs betydning for Island.

11. oktober: Ekstern evalueringskonsulent for EU

Udvalget afholdte et uformelt dialogmøde med en af EU hyret ekstern konsulent, der foretog en evaluering af partnerskabsaftalen mellem Grønlands Selvstyre samt EU på uddannelsesområdet. Mødet vedrørte bl.a. graden af inddragelse af interessenter – både de faglige og politiske.

Foretræder:

12. maj: Efterskolen Villads Villadsen

Foretrædet blev afholdt sammen med Finans- og Skatteudvalget. Deputationen ønskede at informere udvalgene om status bl.a. for rekruttering/fastholdelse af deres lærere samt deres elevoptag. Herudover fortalte efterskolen om deres økonomiske situation samt om deres visioner bl.a. i forhold til at øge gennemførselsprocenten, og at være katalysator for videre uddannelse.

22. september: Initiativgruppe bag etablering af Nuuk Idrætsefterskole.

Deputationen ønskede at oplyse udvalget om det private initiativ til etableringen af en idrætsefterskole i Nuuk, herunder oplyse om forhindringer, status på arbejdet samt fremtidige ønsker.

4. november: Kalaallit Nunaanni Qimussertartut Kattuffiat (KNQK)

Deputationen havde anmodet om foretræde med det formål at oplyse udvalget om de økonomiske udfordringer ved foreningens arbejde, herunder specielt relateret til børnehundeslædevæddeløbet. Herudover oplyste deputationen om foreningens seneste tiltag og ønsker vedrørende fremtiden for hundeslædevæddeløbet i Grønland.

Førskoleområdet

Udvalget afleverede til EM2016 sin betænkning til et forslag oprindeligt stillet under EM2015 om nedbringelse af ventelister på førskoleområdet. Grundet de mange forestillinger og holdninger, der blev fremført under forslagetes førstebehandling besluttede udvalget at igangsætte en større undersøgelse af de fysiske forhold, personalemæssige udfordringer, kommunale investeringer, ventelister, kommunale administrationsformer m.v. på førskoleområdet. Herudover afholdt udvalget en række orienteringsbesøg på et udsnit af daginstitutioner. Selvom udvalget synes at have skabt et mere klart billede af de udfordringer kommunerne står overfor f.s.v. angår ventelister til daginstitutioner og dagplejer, viste undersøgelsen et behov for videre undersøgelser af, hvordan kommunernes praktiske problemer med implementeringen af den gældende lovgivning kan håndteres. Med udgangspunkt i dette behov fremsatte udvalget et ændringsforslag, der blev vedtaget af et enigt Inatsisartut.

Seminarer og konferencer

27. april: Nuuk: "Læreruddannelse for fremtiden / Siunissami ilinniartitsisunngorniarneq"

Seminarer blev arrangeret af Ilisimatusarfik selv og en række aktører og interessenter deltog i drøftelserne, der fandt sted. Lokale talere fra kommunerne, IMAK, Ilisimatusarfik, Naalakkersuisut m.v. samt talere fra bl.a. et lærerseminarium i Norge kom med deres inputs og ideer til, hvorledes læreruddannelsen kunne se ud, og hvad uddannelsen burde inddrage i fremtiden. Seminaret blev afholdt efter gennemførelsen af en evaluering af læreruddannelsen. Evalueringen viste, at uddannelsen har en række kvalitetsudfordringer, og at uddannelsen ikke formår tilstrækkeligt at opnå det ønskede akademiske niveau eller gøre de studerende klar til den virkelighed, der vil møde dem som nye lærere i landets folkeskoler. Formålet med seminaret var således at skabe et fælles billede af styrker og svagheder, samt indsamle input til videreudviklingen af uddannelsen.

Udvalg for Forretningsordenen

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	0	0	0	0
Orienteringsrejser og -møder	0	0	0	0
Udvalgsmøder	3	1	4	5
Betænkninger	0	1	0	2
Samråd med Naalakkersuisut	0	0	0	0
Foretræder	0	0	0	0

Inatsisartuts Formandskab udgør sammen med en af Inatsisartut valgt repræsentant for hvert parti eller kandidatforbund, der ikke er repræsenteret i Formandskabet, Inatsisartuts Udvalg for Forretningsordenen.

Udvalget har det øverste ansvar for godkendelse af Formandskabets forslag til Inatsisartuts budget. Det er Formandskabets opgave at udarbejde budgettet, hvorefter Udvalget for Forretningsordenen godkender det.

Udvalget træder herudover kun sammen efter behov, og i det omfang Inatsisartut anmoder udvalget om det.

Udvalget for Forretningsordenen har afholdt fem møder. Udvalget har behandlet Inatsisartuts bevillinger til forslag til finanslov for 2017, et beslutningsforslag om den videre fremdrift i planerne omkring en ny parlamentsbygning samt opførelsen af indkvarteringslejligheder under samlingerne for medlemmer af Inatsisartut, der bor uden for Nuuk.

Udvalget har herudover afgivet to betænkninger. Den ene vedrører en ændring i vederlagsloven for vederlagsperiodens start. Den anden er et beslutningsforslag omkring ændring af taletiderne, således at Formanden for Naalakkersuisut gives mulighed for til hver en tid at tage ordet under en debat i Salen.

Udvalg til Valgs Prøvelse

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	0	0	0	0
Orienteringsrejser og -møder	0	0	0	0
Udvalgsmøder	0	7	0	1
Betænkninger	0	0	0	0
Samråd med Naalakkersuisut	0	0	0	0
Foretræder	0	0	0	0

Der er ikke gennemført foretræder, samråd, rejser eller afgivet betænkninger.

Udvalget til Valgs Prøvelse nedsættes efter Forretningsordenens § 7, stk. 1, på den konstituerende samling og ved Inatsisartutårets begyndelse.

Udvalget afgiver indstilling til Inatsisartut omkring forhold, der i almindeligt omdømme kunne gøre et medlem uværdigt til at være medlem af Inatsisartut og Naalakkersuisut, jf. Forretningsordenens § 2 og 6, stk. 1-2.

Endvidere forelægges udvalget spørgsmål til afgørelse efter Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut § 25, vedrørende Formændene for Inatsisartut og Naalakkersuisut samt medlemmer af Naalakkersuisut, om deres mulige bevarelse af hverv og erhverv i offentlige eller private virksomheder, som vedkommende måtte ønske fortsat at varetage.

Kapitel 12

Aktiviteter i Vestnordisk og Nordisk Råd

Vestnordisk Råd

	2013	2014	2015	2016
Rejseudgifter i kr.	540.404 ¹	890.338 ¹	786.404 ¹	534.522 ¹
Præsidiemøder	3	4	5	7
Delegationsmøder	2	3	4	0
Rådsmøder	2	1	1	2
Rekommandationer	4	2	3	0

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Vestnordisk Råd er et parlamentarisk samarbejdsorgan mellem Færøerne, Grønland og Island. Samarbejdet er formaliseret ved vedtagelsen af et charter, hvor reglerne for samarbejdet er fastsat.

Præsidiet for Vestnordisk Råd

I 2016 havde Grønland formandsposten for Præsidiet i Vestnordisk Råd. Præsidiets arbejde måtte blandt andet tage hensyn til valget til Altinget i Island den 29. oktober.

Efter valget konstituerede Altinget sig den 6. december. Den islandske delegationsformand Unnur Brá Konráðsdóttir måtte træde tilbage fra sit formandskab i Vestnordisk Råd, idet hun blev valgt som formand for Altinget. Præsidiets aktiviteter afholdt i alt syv møder.

Vestnordisk Råds temakonference om demokrati i Grindavík

Vestnordisk Råd holdt sin temakonference under overskriften "Demokrati i Vestnorden – de nationale parlamenters rolle i arktisk regeringsførelse". Konferencen blev afholdt i Grindavík på Island i dagene 30. og 31. januar. Formålet med temakonferencer er at øge parlamentarikernes viden og indsigt om aktuelle arktiske samfundsspørgsmål inden for alt fra god regeringsførelse til drøftelse af nationale holdninger og de operative beslutningsprocesser. Målet er at tilskynde parlamentarikerne til at inddrage spørgsmål af fælles vestnordisk interesse i de nationale parlamenter.

Vestnordisk Råds temakonference om demokrati i Grindavík i dagene 30. og 31. januar.

Vestnordisk Råd har haft fokus på udviklingen i Arktis de senere år, og på årets konference var fokus på parlamentsmedlemmernes og Rådets muligheder for øget indflydelse på de regionale beslutningsprocesser, der har betydning for Arktis.

Af konferencens 50 deltagere var 20 parlamentarikere fra Vestnorden.

Vestnordisk Råds årsmøde i Qaqortoq

Vestnordisk Råd afholdt sit årsmøde i dagene 21.-23. august i Qaqortoq i Sydgrønland. Årsmødet var forlænget med en fælleskonference i samarbejde med Nordisk Råd.

På årsmødet blev formandskabet i Vestnordisk Råd overdraget fra Grønland til Island, og Unnur Brá Konráðsdóttir blev ny formand for Vestnordisk Råd.

På konferencens sidste dag vedtog Vestnordisk Råd to rekommandationer, som bliver fremlagt i de nationale parlamenter i Grønland, Island og på Færøerne.

Den første rekommandation handler om at etablere vestnordiske efterskoler, og den anden handler om muligheden for at afholde en fælleskonference om den fælles geopolitiske virkelighed i Vestnorden, hvor der i de senere år er sket store forskydninger. Især konflikten mellem Rusland og NATO er med til at understrege Vestnordens regionale betydning, men også flygtningestrømme og Kinas øgede interesse for de vestnordiske lande sætter nyt fokus på Vestnorden.

Vestnordisk Råds årsmøde i Qaqortoq i dagene 21.-23. august.

Rådets seneste rekommandation, som var blevet vedtaget på et ekstraordinært årsmøde under temakonferencen i Grindavik i januar, blev ligeledes et omdrejningspunkt på årsmødet. Rådet anmodede de vestnordiske regeringer om at støtte Rådets ansøgning om observatørstatus i Arktisk Råd. Rekommandationen blev vedtaget af Færøernes, Grønlands og Islands parlamenter kort inden sommeren.

I alt deltog 30 personer ved årsmødet, som blev holdt på Hotel Qaqortoq.

Vestnordisk Råds møde med EU-parlamentets SINEEA udvalg i Nuuk

Vestnordisk Råds præsidiets møde med EU-parlamentets SINEEA udvalg i Nuuk den 20. september.

Nuuk dannede rammen omkring det årlige interparlamentariske møde mellem EU-parlamentets SINEEA-udvalg og Vestnordisk Råds Præsidium den 20. september, efterfulgt af en orienteringstur i Nuuk den 21. september. Hovedformålet med det årlige møde er at orientere om og drøfte emner, der vedrører den nordatlantiske region med relevans for den Europæiske Union.

Vestnordisk Råds Kári Páll Højgaard, 1. viceformand fra Færøerne, ledte mødet og bød EU-delegationen velkommen sammen med Lars-Emil Johansen, 2. viceformand fra Grønland, og Páll Jóhann Pálsson, suppleant for Rådets formand Unnur Brá Konrádsdóttir fra Island. Fra Europaparlamentet deltog Jørn Dohrmann, formand for SINEEA-udvalget, og Christel Schaldemose, begge fra Danmark, Julie Pitera fra Polen, Marjun Lauristin fra Estland og Jill Ewans fra Wales.

Udover gennemgang af de sidste udviklinger og aktiviteter siden sidste møde i maj 2015 i Bruxelles blev emnerne sælregimet, forurening af havmiljøet og arktiske affærer behandlet.

Næste interparlamentariske møde mellem parterne afholdes i Bruxelles i juni 2017.

Nordisk Råd

Rejseudgifter i kr.
Udvalgsmøder
Delegationsmøder
Konferencer o.l.

2013	2014	2015	2016
275.643 ¹	168.927 ¹	495.379 ¹	498.361 ¹
5	3	6	6
1	0	1	1
2	0	1	1

Nordisk Råd er et parlamentarisk samarbejdsorgan med 87 medlemmer fra henholdsvis Norge, Danmark, Sverige, Finland, Island og de selvstyrende områder; Åland, Færøerne og Grønland.

Iddimangiiu Bianco (IA) og Ineqi Kielsen (S) var Inatsisartutts medlemmer af Nordisk Råd i 2016. I september og oktober var medlem af Inatsisartut, Tillie Martinussen (D), dog kortvarigt udpeget som medlem, i stedet for Ineqi Kielsen. Som følge af regeringsomdannelsen i oktober, blev Ineqi Kielsen den 31. oktober genudpeget som medlem af Nordisk Råd.

Ved nyudpegningerne den 31. oktober blev Mimi Karlsen (IA) suppleant for Iddimangiiu Bianco, og Vivian Motzfeldt (S) blev suppleant for Ineqi Kielsen.

Iddimangiiu Bianco var medlem af Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden, og Ineqi Kielsen var medlem af Udvalget for et Holdbart Norden.

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Parlamentarisk deltagelse i Nordisk Råds møder

25.-26. januar: Nordisk Råds møder i Helsingfors, Finland.

10. februar: Nordisk seminar i Nuuk.

18.-19. april: Nordisk Råds temasession i Oslo, Norge.

26.-29. juni: Udvalget for et Bæredygtigt Norden gennemførte sit sommermøde på Vestmannaøerne og ved konkrete lokaliteter i Sydisland. Ineqi Kielsen deltog.

31. juli-4. august: Udvalget for Kundskab og Kultur gennemførte sommermøde i region Tøndelag, Vestnorge. Iddimangiiu Bianco deltog.

26.-27. september: Nordisk Råds møder i Stockholm, Sverige.

31. oktober-3. november: Nordisk Råds 68. Session i København, Danmark.

Under fællesmøderne i Nordisk Råd deltog medlemmerne endvidere i partipolitiske møder, foruden at der under temasessionen og sessionen var arrangeret fælles delegationsmøder blandt de selvstyrende områder i Nordisk Råd, Grønland, Færøerne og Åland.

Medlemmerne fra Inatsisartut i Nordisk Råd var involveret i en række spørgsmål og forslag til behandling i Nordisk Råd. Da antallet af spørgsmål og forslag er ganske omfattende henvises til sagslisten for 2016 på hjemmesiden for Nordisk Råd www.norden.org.

Nordisk Kulturfond

Den Grønlandske Delegation i Nordisk Råd udpegede Niviaq Korneliussen som medlem og Johan Lund Olsen som suppleant for Nordisk Kulturfond for årene 2017-18.

Grænsehindringsrådet

Grænsehindringsrådet er et politisk nedsat organ som på opdrag af de nordiske regeringer skal fremme den frie bevægelighed i Norden for både privatpersoner og virksomheder. Grænsehindringsrådet blev etableret tilbage i 2014. Formandskabet i Grænsehindringsrådet roterer årligt mellem de nationale medlemmer af Grænsehindringsrådet og følger Formandskabet i Nordisk Ministerråd. Formandskabet i Grænsehindringsrådet skal lede grænsehindringsarbejdet i samarbejde med Nordisk Ministerråds Generalsekretær. Seniorrådgiver Jørgen S. Søndergaard blev Grønlands nye medlem i Grænsehindringsrådet. Det er meget konkrete grænsehindringer, der optager Grænsehindringsrådet. Dette eksempelvis ønsker om, at det grønlandske kørekort skal ligestilles øvrige kørekort i Norden samt at særlige grønlandske uddannelser skal godkendes i det øvrige Norden.

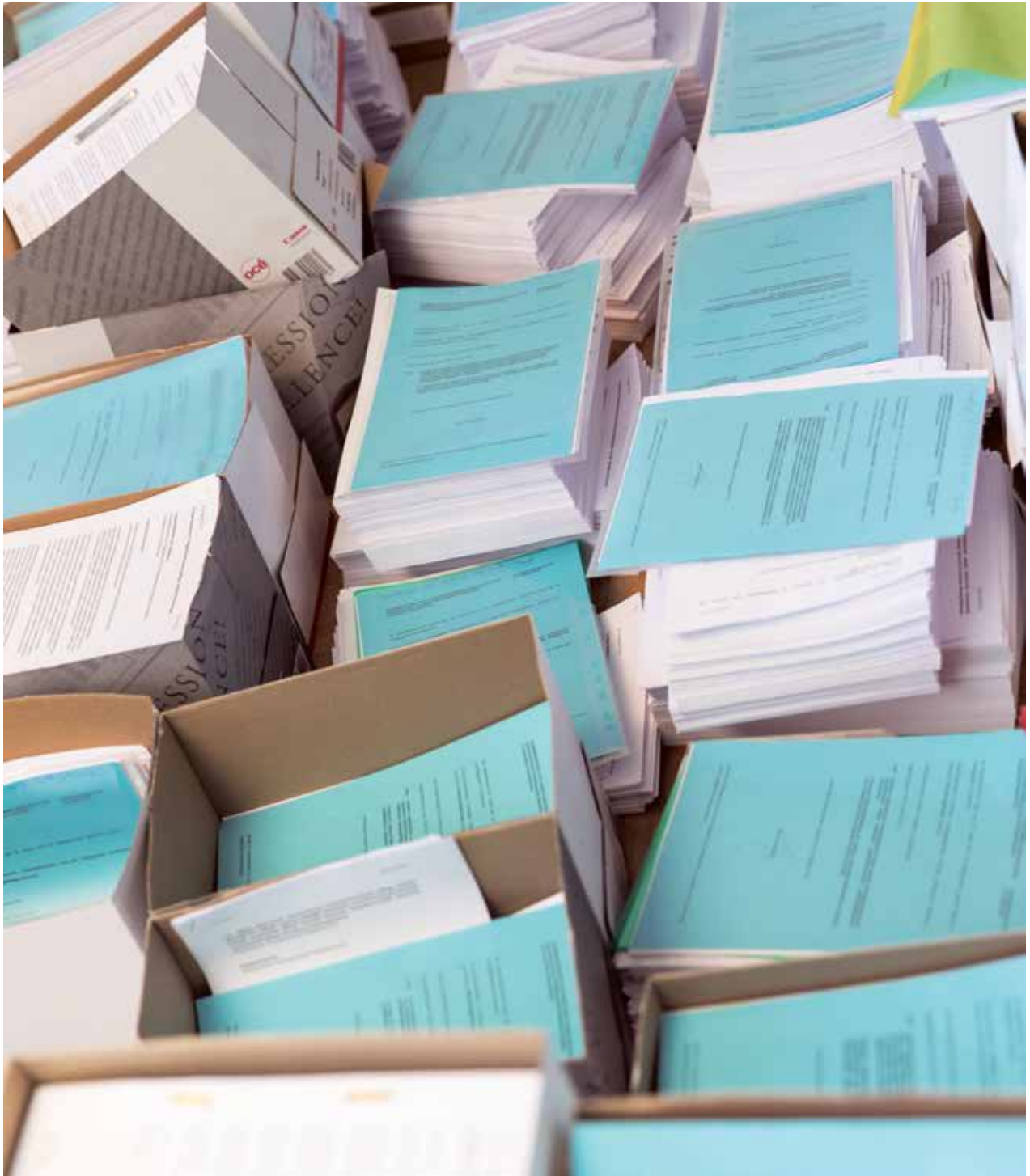
Brug af det grønlandske sprog i Nordisk Råd

Naalakkersuisoq for Nordisk Samarbejde og Formanden for Den Grønlandske Delegation i Nordisk Råd, Iddimangiiu Bianco, rettede en fælles henvendelse til Nordisk Råd, hvor man anmodede om, at grønlandsk bliver omfattet af § 70 i Forretningsordenen for Nordisk Råd på samme måde som islandsk og finsk. Forholdet er fortsat under behandling. Følges anmodningen fra grønlandsk side vil det i praksis betyde, at der gives mulighed for, at det grønlandske sprog vil kunne anvendes under møderne og forhandlingerne i Nordisk Råd og i Nordisk Ministerråd. Under det nordiske seminar i Nuuk den 10. februar blev tilsvarende ønske om anvendelse af det grønlandske sprog i det nordiske samarbejde også fremført under et indlæg af Ineqi Kielsen.

Nordisk seminar i Katuaq den 10. februar.

Kapitel 13

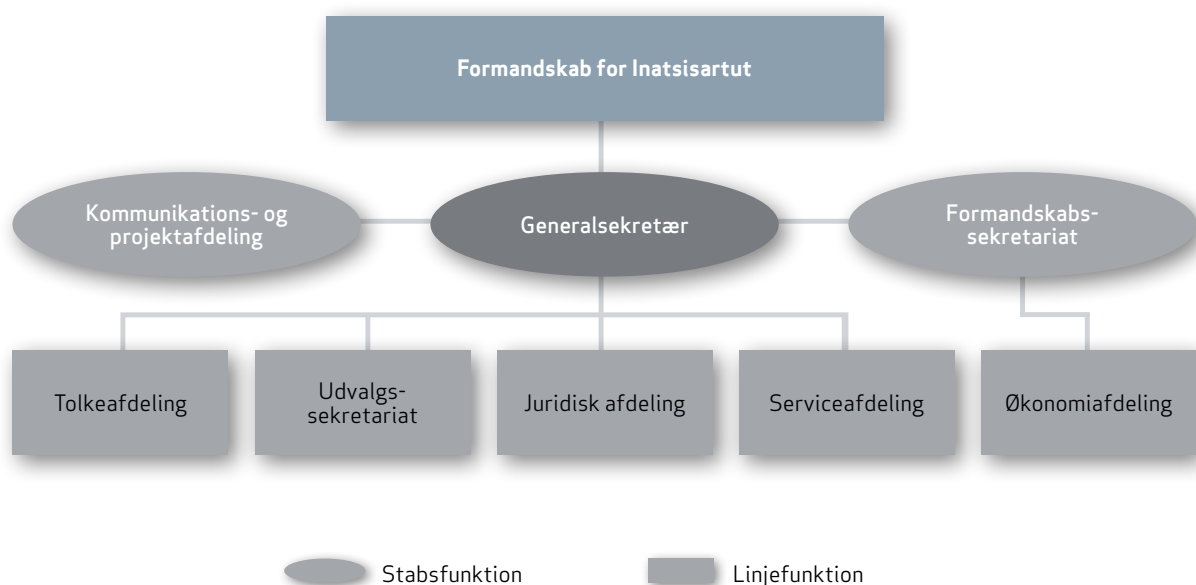
Administration

Organisationen

Generalsekretæren har det overordnede ledelsesansvar for bureauet. Generalsekretæren bliver ved betjeningen af Formandskabet for Inatsisartut understøttet af et formandskabssekretariat. Bureauets kommunikations- og projektafdeling, udvalgssekretariatet, juridisk afdeling samt serviceafdelingen refererer direkte til Generalsekretæren. Tolkeafdelingen bliver ledet af en cheftolk, som refererer til Generalsekretæren. Økonomaafdelingen bliver ledet af sekretariatschefen for formandskabssekretariatet, som refererer til Generalsekretæren.

Bureau for Inatsisartut er Inatsisartuts administration og skal aktivt medvirke til, at arbejdet i Inatsisartut fremmes bedst muligt. Hertil hører servicering af Formandskabet, forberedelse og organisatorisk gennemførelse af samlingerne, udvalgsbetjening, lovteknisk assistance og den daglige administrative drift.

Derudover står bureauet blandt andet for udgivelse af publikationer, rundvisninger i Inatsisartut og for forberedelse og gennemførelse af større projekter.

I deres egenskab af stabsfunktioner og i henhold til Generalsekretærens og Formandskabets konkrete beslutninger virker henholdsvis projekt- og kommunikationsafdelingen og formandskabssekretariatet primært som støttende organer i forhold til Bureauets linjefunktioner. Linjefunktionerne varetager således primært konkret opgaveløsning indenfor egne ansvarsområder.

Bureauet skal indenfor lovgivningens rammer og de af Formandskabet udstukne retningslinier løbende arbejde for:

Forbedring af betingelserne for det parlamentariske arbejde ved at

- Yde rådgivning og bistand, støtte, tolkning og oversættelse på et højt kvalitetsniveau til Formandskabet, udvalgene og medlemmerne af Inatsisartut.
- Fremme samspillet mellem Inatsisartut og Naalakkersuisut.
- Yde bidrag til den mest hensigtsmæssige udvalgsstruktur og udvalgenes arbejdsformer.
- Opbygge et fagligt vidensberedskab til sikring af fortsat kvalitetsudvikling inden for bureauets arbejdsområde samt optimering af ressourceanvendelsen.

Højnelse af Inatsisartuts anseelse gennem:

- Fokuserer på forbedring af lov kvaliteten.
- Kommunikere hurtigt og præcist med omverdenen.
- Sørge for effektiv formidling af information om arbejde og resultaterne i Inatsisartut.

Personale

Ved udgangen af 2016 havde bureauet 31 fastansatte medarbejdere. De fordelte sig på følgende funktioner i henhold til organisationsplanen:

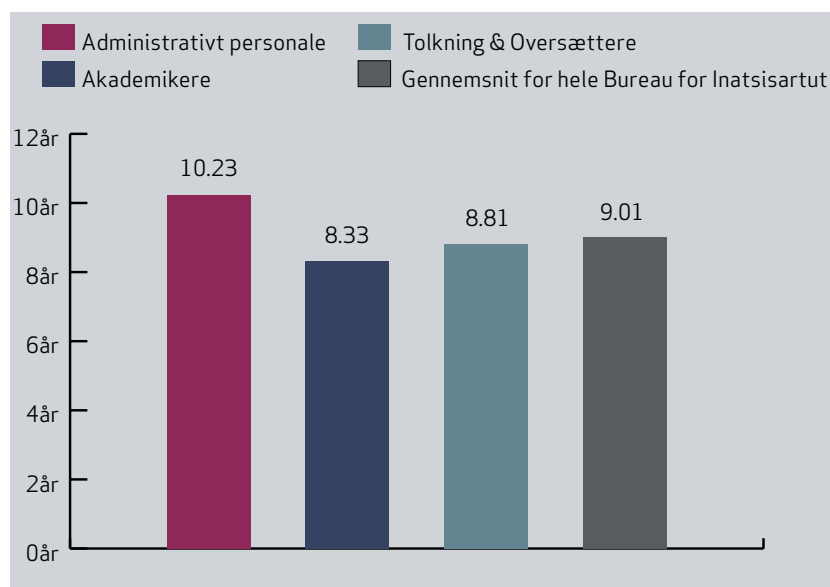
Personale	
Generalsekretær	1
Formandskabssekretariat	4
Kommunikations- og projektafdeling	1
Tolkeafdeling	7
Udvalgssekretariat og juridisk afdeling	12
Serviceafdeling	4
Økonomiafdeling	3
I alt	32

Der er derudover ansat medarbejdere på timebasis.

Ved at bestræbe sig på at være en af de mest spændende og udviklende offentlige arbejdspladser, er det lykkedes bureauet fortsat at have en høj anciennitet blandt sine medarbejdere.

Anciennitet i Bureau for Inatsisartut

Gennemsnitlig anciennitet i bureauet

Kapitel 14

Økonomi

Forbruget er opdelt på Inatsisartut og Bureau for Inatsisartut. Se tabellerne på de følgende sider. Nedenfor vises forbruget for de enkelte udvalg i Inatsisartut:

Udvalg	Rejseudgifter i kr.
Formandskab	432.993 ¹
Anlægsudvalg	327.013 ¹
Erhvervsudvalg	22.997 ¹
Familie- og Sundhedsudvalg	427.213 ¹
Finans- og Skatteudvalg	529.628 ¹
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg	126.756 ¹
Frednings- og Miljøudvalg	233.134 ¹
Lovudvalg	196.785 ¹
Revisionsudvalg	177.418 ¹
Råstofudvalg	236.542 ¹
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	581.285 ¹
Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	207.202 ¹
Nordisk Råd	498.361 ¹
Vestnordisk Råd	534.522 ¹
I alt	4.989.207¹

¹ Inklusiv administrationsudgifter.

Forbrug Inatsisartut

Budgetpost	Note	I alt 2013 (kr.)	I alt 2014 (kr.)	I alt 2015 (kr.)	I alt 2016 (kr.)
Lønninger, vederlag mv. i alt		kr. 27.075.677	kr. 22.476.885	kr. 24.066.056	kr. 21.971.649
- heraf:					
Vederlag til medlemmer af Inatsisartut	1	kr. 25.442.222	kr. 21.122.959	kr. 20.707.572	kr. 17.610.194
Vederlag til suppleanter m.m.	2	kr. -	kr. 89.232	kr. 1.864.342	kr. 2.993.926
Løn timelønnede	3	kr. 204.595	kr. 149.940	kr. 229.150	kr. 576.296
Øvrige poster	4	kr. 1.428.860	kr. 1.114.754	kr. 1.264.992	kr. 791.233
Tjenesteydelser, i alt		kr. 6.312.081	kr. 10.105.234	kr. 9.239.765	kr. 9.617.596
- heraf:					
Rejser for medlemmer af Inatsisartut	5	kr. 2.934.723	kr. 4.403.033	kr. 4.366.362	kr. 4.527.969
Opholdsudgifter til medlemmer af Inatsisartut	6	kr. 2.085.574	kr. 2.792.085	kr. 3.387.930	kr. 3.469.593
Kursus udgifter	7	kr. 93.149	kr. 169.284	kr. 166.430	kr. 19.366
Ekstern konsulent bistand	8	kr. 965.830	kr. 2.605.318	kr. 1.124.771	kr. 1.467.433
Diverse rejse udgifter	9	kr. 116.043	kr. 129.014	kr. 161.168	kr. 134.236
Øvrige poster	10	kr. 116.762	kr. 6.500	kr. 33.104	kr. -1.000
Repræsentation & Gaver i alt		kr. 322.888	kr. 178.940	kr. 104.550	kr. 214.153
- heraf:					
Repræsentation, af Inatsisartut	11	kr. 20.663	kr. 64.139	kr. 83.087	kr. 131.622
Gave udgifter, af Inatsisartut	12	kr. 302.225	kr. 114.801	kr. 21.463	kr. 82.531
Formand for Inatsisartut, i alt		kr. 382.421	kr. 357.544	kr. 475.060	kr. 406.491
- heraf:					
Rejser indrigs,DK og Udland	13	kr. 107.159	kr. 80.471	kr. 220.585	kr. 120.171
Opholdsudgifter	14	kr. 23.606	kr. 61.683	kr. 115.898	kr. 61.825
Repræsentation, af Inatsisartut Formand	15	kr. 25.231	kr. 18.021	kr. 2.208	kr. 7.656
Gave uddeling, af Inatsisartut Formand	16	kr. 39.637	kr. 20.643	kr. 23.224	kr. 11.510
Forplejning	17	kr. 15.971	kr. 14.956	kr. 7.906	kr. 23.670
Øvrige Driftsudgifter	18	kr. 170.816	kr. 161.769	kr. 105.238	kr. 181.660
Nørsornaat i alt		kr. 75.964	kr. 9.979	kr. 71.128	kr. 89.710
- heraf:					
Rejser indrigs,DK og Udland	19	kr. 41.741	kr. 6.592	kr. 24.006	kr. 51.060
Opholdsudgifter	20	kr. 19.003	kr. -	kr. 6.539	kr. 17.300
Repræsentation & Gaver	21	kr. 15.221	kr. 3.387	kr. 40.584	kr. 21.350
Varekøb og administrationsudgifter, i alt		kr. 806.295	kr. 858.482	kr. 1.221.109	kr. 807.260
- heraf:					
Andre indkøb	22	kr. 404.430	kr. 468.439	kr. 744.057	kr. 407.951
Øvrige Administrations udgifter	23	kr. 293.753	kr. 304.788	kr. 450.935	kr. 331.075
Kommunikationsudgifter	24	kr. 14.131	kr. 9.557	kr. 14.117	kr. 26.206
Service aftaler	25	kr. 61.047	kr. 63.500	kr. 12.000	kr. 17.500
Reparation & Vedligeholdelse	26	kr. 32.933	kr. 12.198	kr. -	kr. 24.528
Leje, i alt		kr. 811.361	kr. 359.870	kr. 211.180	kr. 262.676
- heraf:					
Tjenesteboliger	27	kr. 493.486	kr. 244.613	kr. 79.176	kr. 97.114
Reparation & Vedligeholdelse	28	kr. 248.345	kr. 31.178	kr. 83.454	kr. 12.203
Øvrige poster	29	kr. 69.530	kr. 84.080	kr. 48.551	kr. 153.359

Budgetpost	Note	I alt 2013 (kr.)	I alt 2014 (kr.)	I alt 2015 (kr.)	I alt 2016 (kr.)
Anskaffelser, i alt		kr. 391.632	kr. 887.664	kr. 721.831	kr. 1.267.426
- heraf:					
It Udgifter	30	kr. 128.394	kr. 344.989	kr. 125.184	kr. 250.285
Inventar	31	kr. 263.238	kr. 542.675	kr. 596.648	kr. 1.017.141
Next Step, i alt		kr. -	kr. -	kr. -	kr. 1.099.109
- heraf:					
Rejse	32	kr. -	kr. -	kr. -	kr. 599.662
Ophold	33	kr. -	kr. -	kr. -	kr. 315.207
Forplejning	34	kr. -	kr. -	kr. -	kr. 12.020
Øvrige poster	35	kr. -	kr. -	kr. -	kr. 172.220
Andre øvrige konti		kr. -468.330	kr. -186.259	kr. -40.296	kr. -65.279
- heraf:					
Driftsindtægter	36	kr. -468.330	kr. -186.259	kr. -40.296	kr. -65.279
Forbrug Inatsisartut i alt jf. Finanslovens hovedkonto 01.10.10.		kr. 35.709.989	kr. 35.048.340	kr. 36.070.383	kr. 35.670.792

Noter:

- Vederlag til medlemmer af Inatsisartut (Forudlønnede) efter gældende lov.
- Vederlag til suppleanter m.m. efter gældende lov. (Bagudlønnede)
- Løn til timelønnede efter gældende overenskomster samt honorar til freelance medarbejder.
- Diverse bidrag, feriepenge, særskilt vederlag og pensionsbidrag.
- Transportudgifter til medlemmer af Inatsisartut.
- Opholdsudgifter til medlemmer af Inatsisartut, under tjenesterejse og Inatsisartut Samling.
- Kurser og anden videreuddannelse til medlemmer af Inatsisartut.
- Tjenesteydelser samt anden konsulentbistand.
- Kost, øvrige tjenesteydelser og udgifter til medlemmer af Inatsisartut.
- Bohaveflytning inkl. Ind- og udpakning, transport af bohave, forsikring under transport samt opmagasinering og forsikring af bohave.
- Repræsentationsudgifter fra medlemmer af Inatsisartut og Inatsisartut Udvalg.
- Gaver fra medlemmer af Inatsisartut og Inatsisartut Udvalg.
- Transportudgifter til formanden for Inatsisartut.
- Opholdsudgifter til formanden for Inatsisartut, under tjenesterejse.
- Repræsentationsudgifter fra formanden for Inatsisartut.
- Gaver fra formanden for Inatsisartut.
- Forplejningen samt mødeudgifter til formanden for Inatsisartut.
- Driftsudgifter til formanden for Inatsisartut herunder: kommunikation og Internet, Rengøring, reparation og vedligeholdelse, udgifter til tjeneste bil,
- Transportudgifter til uddeling af Nersornaat.
- Opholdsudgifter ved uddeling af Nersornaat.
- Repræsentation og gaver i forbindelse med uddeling af Nersornaat.
- Drikkevarer, forplejning samt mødeudgifter for medlemmer af Inatsisartut.
- Kontorartikler, tryksager, kopipapir, samt anskaffelser under kr. 3.000 samt reklameartikler.
- Telefonudgifter og Internetudgifter.
- Serviceaftaler på kopimaskiner.
- Reparation og vedligeholdelse af inventar.
- Tjenesteboliger og driftsudgifter til boliger for medlemmer af Inatsisartut
- Reparationsudgifter samt ind og udvendig vedligeholdelse af bygninger og faciliteter.
- Udgifter til drift og leje af bil, snescooter og andre transport midler.
- IT-udgifter, Software, Hardware samt IT - serviceaftaler.
- Inventar og materiel til en stykpris over Kr. 3.000.
- Transportudgifter til Next Step deltager.
- Opholdsudgifter til Next Step deltager.
- Forplejning under Next Step konference.
- Honorar til Next Step foredragsholdere.
- Diverse Indtægter samt f.eks. lejeindtægter.

Forbrug Bureau for Inatsisartut

Budgetpost	Note	I alt 2013 (kr.)	I alt 2014 (kr.)	I alt 2015 (kr.)	I alt 2016 (kr.)
Lønninger, vederlag mv. i alt		kr. 20.187.731	kr. 22.129.543	kr. 21.958.541	kr. 20.384.440
- heraf:					
Løn tjenestemænd	1	kr. 1.136.043	kr. 1.003.035	kr. 1.022.141	kr. 1.040.054
Løn månedslønnede	2	kr. 14.060.985	kr. 15.550.898	kr. 15.580.848	kr. 15.650.552
Øvrige poster	3	kr. 713.266	kr. 656.633	kr. 1.429.727	kr. 862.516
Løn timelønnede	4	kr. 4.277.437	kr. 4.918.977	kr. 3.925.824	kr. 2.831.316
Tjenesteydelser, i alt		kr. 2.284.802	kr. 2.822.524	kr. 3.409.011	kr. 3.440.759
- heraf:					
Rejser for ansatte og konsulenter	5	kr. 688.217	kr. 1.204.896	kr. 909.393	kr. 828.615
Repræsentation og gaver	6	kr. 1.857	kr. -	kr. 1.069	kr. 1.825
Kursusudgifter	7	kr. 194.651	kr. 156.813	kr. 128.412	kr. 142.694
Ekstern konsulentbistand	8	kr. 533.675	kr. 492.941	kr. 1.581.966	kr. 1.739.605
Diverse rejseudgifter	9	kr. 510.413	kr. 711.315	kr. 618.955	kr. 488.050
Øvrige poster	10	kr. 355.989	kr. 256.560	kr. 169.216	kr. 239.970
Varekøb og administrationsudgifter, i alt		kr. 880.038	kr. 676.759	kr. 881.503	kr. 828.767
- heraf:					
Andre indkøb	11	kr. 426.703	kr. 385.402	kr. 397.838	kr. 409.441
Øvrige administrationsudgifter	12	kr. 219.536	kr. 109.812	kr. 255.289	kr. 233.454
Kommunikationsudgifter	13	kr. 88.843	kr. 66.860	kr. 48.013	kr. 66.772
Serviceaftaler	14	kr. 126.087	kr. 70.973	kr. 164.274	kr. 70.402
Reparation og vedligeholdelse	15	kr. 18.868	kr. 43.712	kr. 16.089	kr. 48.698
Leje, i alt		kr. 297.600	kr. 288.212,84	kr. 1.107.475	kr. 381.480
- heraf:					
Tjenesteboliger	16	kr. 211.648	kr. 222.809	kr. 185.639	kr. 110.144
Reparation og vedligeholdelse	17	kr. 49.552	kr. 42.114	kr. 880.936	kr. 239.285
Øvrige poster	18	kr. 36.400	kr. 23.290	kr. 40.900	kr. 32.050
Anskaffelser, i alt		kr. 1.723.237	kr. 1.083.219	kr. 1.527.049	kr. 976.331
- heraf:					
IT-udgifter	19	kr. 1.163.170	kr. 900.085	kr. 1.061.656	kr. 743.337
Inventar	20	kr. 560.068	kr. 183.134	kr. 465.394	kr. 232.994
Andre øvrige konti		kr. -246.795	kr. -286.689	kr. -236.887	kr. -174.915
- heraf:					
Driftsindtægter	21	kr. -246.795	kr. -286.689	kr. -236.887	kr. -174.915
Forbrug Bureau for Inatsisartut i alt jf. Finanslovens hovedkonto 01.01.01.		kr. 25.126.614	kr. 26.713.570	kr. 28.646.691	kr. 25.836.861

Noter:

1. Løn til tjenestemænd (forudlønnede) efter gældende overenskomster.
2. Løn til månedslønnede (bagudlønnede) efter gældende overenskomster samt løn til praktikanter.
3. Diverse bidrag, ATP - bidrag, feriepenge, merarbejde, særskilt vederlag, pensionsbidrag og jubilæumsgratiale. Dele af disse udgifter blev i tidligere år afholdt under de ovenstående poster, jfr. note 1 og 2.
4. Løn til timelønnede efter gældende overenskomster samt honorar til freelance medarbejdere.
5. Transportudgifter til egne ansatte og konsulenter, uanset transport middel.
6. Udgifter til repræsentation samt gaver.
7. Kurser og anden videreuddannelse til personale.
8. Tjenesteydelser samt anden konsulentbistand.
 - a. Der er blevet sat ekstra midler til IT konsulenter til at opgraderer IT - Udstyr.
9. Dagpenge, ophold, kost, øvrige tjenesteydelser og udgifter til personale.
10. Bohaveflytning, inkl. Ind - udpakning, transport af bohove, forsikring under transport samt opmagasinering og forsikring af bohove.
11. Drikkevarer, forplejning, mødeudgifter, restaurantbesøg, forplejning til personale udflugter samt bespisning.
12. Kontorartikler, tryksager, kopipapir, små anskaffelser under kr. 3.000 samt reklameartikler.
13. Telefonudgifter og telefaxforbrug.
14. Serviceaftaler på f.eks. kopimaskiner.
15. Reparation af inventar.
16. Tjenesteboliger for ansatte i bureauet.
17. Reparationsudgifter samt ind - udvendig vedligeholdelse.
 - a. Der er blevet sat ekstra midler til igangsættelse af udskiftning af branddøre.
18. Udgifter til leje af transportmidler, Rengøring og Snerydning
19. IT-udgifter, Software, Hardware samt IT - serviceaftaler.
20. Inventar og materiel til en stykpris over kr.3.000
21. Diverse indtægter som f.eks. lejeindtægter.

Der henvises i øvrigt til Landskassens Regnskab for yderligere informationer.

